

Vaduguns

Otrdiena ● 2017. gada 4. aprīlis

CENA tirdzniecībā 0,65EUR

Uztraucas par starojumu

13.

Īsziņas

Turēsim ikšķus par savējiem!

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība (LNBAB) informē, ka šogad konkursam "Pagasta bibliotekārs – gaismas nesejs" pieteikti 34 bibliotekāri no visas Latvijas. LNBAB konkursu rīko desmito reizi, lai novērtētu aktīvo un radošo Latvijas mazo gaismas pilu bibliotekāru darbu un sasniegumus. Tāpat kā iepriekšējos gados, pretendētus konkursam ar vēstuļu starpniecību pieteica lasītāji. "Gaismas neseja" balvu saņems četri bibliotekāri – viens no katram Latvijas regiona, tostarp Latgales. Turēsim ikšķus par Anastasiu Plačindu (Viļakas novada Žiguru bibliotēka), kā arī kaimiņnovada bibliotekārti Daci Dzervi (Litenes pagasta bibliotēka). Uzvarētājus paziņos un sveiks īpašā apbalvošanas ceremonijā 24.aprīlī Gaismas pilī.

Pie mums brauks "Panorāma"

Gatavojoties šī gada pašvaldību vēlēšanām, LTV Ziņu dienests un sabiedrisko mediju portāls "lsm.lv" uzsācis īpašu, vēl nebijušu projektu "Tautas panorāma", kas paredz apciemot visus Latvijas novadus, tostarp Ziemeļlatgali: 11.aprīlī – Balvos un Viļakā; 27.aprīlī – Baltinavā; 28.aprīlī – Rugājos. Mūspusē iedzīvotāju viedokli par pašvaldības darbu uzsklausis žurnālists Jānis Geste.

Sacentīties mūzikā

7.aprīlī plkst. 11.00 Balvu Mūzikas skolā XII Latgales jauno pianistu konkurs. Jauno talantu sniegumu klātienē var vērot ikviens interesents.

Aicina piedalīties konkursā

Latvijas bērnudārzu un sākumskolu audzēkņus aicina līdz 24.aprīlim piedalīties konkursā "Košas sienas - krāsainas dienas", izveidojot aizraujošus un radošus darbus par tēmu "Krāsainas dienas". Konkursa noslēgumā uzvarētājs iegūs 130 litrus "Vivacolor Interior" sērijas krāsas telpu atjaunošanai un mākslinieces Elitas Patmalnieces veidotu sienas gleznojumu, bet pieci dalībnieki no Latvijas reģioniem saņems veicināšanas balvas - 30 litrus krāsas.

Nākamajā
Vadugūnī

- Varēs sākt pieteikties platību maksājumiem
Ko svarīgi zināt

- Grāmata – draugs un zināšanu avots
"Martiniečes", kuras vieno lasītprieks

Foto - E.Gabranovs

No auto birst dolāri. Komanda "Miljons dolāru meitenes" (foto), braucot parādē Balvu ielās, izcēlās ar smaidu un dāsnumu. Ne velti šī komanda saņēma uzņēmuma SIA "Smiltājs K" balvu nominācijā "Sabiedrības mīlules" par vislielāko atbalstu sociālajā portālā "facebook.com".

Prieka tūrē – nipi pri stūrē!

Edgars Gabranovs

1.aprīlī, neskatoties uz nejauko vēju un lietu, mūspusē valdīja jaunkundžu un dāmu smaidi – otrajā sieviešu rallijā "Prieka tūre" devās gandrīz 50 ekipāžas! Uz Balvu Sporta centra vadītāja Edgara Kalvas jautājumu, vai viņas ir labākās, atraktīvākās un skaistākās, atskanēja braši un skali 'jā, jā, jā'.

Taujājot rallija dalībniecēm, kā viņu aktivitātes vērtē otrs pusītes, atklājās, ka mūspuses viri, šķiet, palikuši mulķa lomā. Kāds iebāzts auto bagāzniekā, kāds ieslēgts pagrabā, bet lielākoties atstāti mājās kā bērnu aukles. Nopietni runājot, skaistā dzimuma pārstāvēs lepojās ar draugiem un kungiemi, kuri viņas atbalsta ne tikai morāli. Piemēram, "Sapņu komandas VAZ 2101" pārstāvēs zināja stāstīt, ka sākotnēji vajadzējis atrast auto, ar ko braukt. "Kad dabūjām žigulīti, nolēmām apbrūnoties ar speķa pīrādziņiem, maizītēm, vītinātu gaļu, tēju, ruletēm, sīpollociņiem un visu pārējo, ko sirds tik kāro." Lūgtas atklāt, kā nonākušas līdz šādam izsalkumam, kas atgādina pat badu, jaunietes atsmēja, ka tas liecina nevis par kaut ko nejauku, bet par viņu labsirdību un saimnieciskumu. "Turklāt mēs uzcienāsim citus," solīja autobraucējas. Izrādās, vislielāko atbalstu meitenēm nodrošināja Viviānas tētis Vairis Bukšs, kurš aizlaienēja ne tikai ekskluzīvo auto, bet

arī aktīvi palīdzēja to izrotāt un noformēt ar dažādiem atribūtiem.

Arī autobraucējas Ligita Krieva, Ritma Egle, Silvija Aizupe un Inga Krasta no Alūksnes sprieda, ka visistākie virieši dzīvo Latgalē: "Pirmkārt, nebija jālūdzas, lai mūs izvilktu no dubļu vannas lidlaukā. Tiesa, mēs atradām tādu lidlauku, par kura esamību nezina neviens cilvēks jūspusē. Otrkārt, isti Latgales vīri sākas svarā no centnera un uz augšu." Tiesa, skarbus vārdus malēnietes veltīja govij Viķsnas pagastā, kas, viņuprāt, slaukšanā bija cieta, tāpēc jāved uz gaļa kombinātu. Jāsecina, ka govs slaukšanas pārbaudījums patiesi raizes un smieklus sarūpēja ne vienai vien ekipāžai. Viķsnas pagasta kultūras darba organizatore Ligita Kacēna zināja stāstīt, ka, tiesājot govs slaukšanas pārbaudījumu, nācās izturēt kukujdošanas mēģinājumus, kā arī ierobežot dažādas citas nelikumīgas procedūras, piemēram, liegt splaut mērkrūzē, tādējādi sasniedzot vēlamo litru piena: "Tāpat bija mēģinājumi govi samīlot, sašūpot, pamasēt un pat aprunāt, to nosaucot par kazu, kas līdzīga bullīm."

Atgādinām, ka pirmo sieviešu ralliju pērn noorganizēja atraktīvas dāmas Ilze Gļauda un Dagnija Vaickovska, kuras tobrīd cerēja, ka loti labs rezultāts būs tad, ja pieteikties 10 ekipāžas. Izbrauca 59! Ilze jautāta, kas gada laikā mainījies, smaidot uzslavēja Dagnijas interešanto stāvokli: "Otrkārt, šogad vislielāko darbu izdarīja puiši. Priecājos, ka viss izdevās. Paldies visiem, kas iesākto turpina un turpinās!"

* Turpinājums 14.lpp.

Konkurss
"Cālis"
Rugājos.

9. lpp.

"Satiec
savu
meis-
taru!"
Baltina-
vā.

8. lpp.

Līdz LATVIJAS
simtgadei
595 dienas!

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Par politiku runā, spriež un pieņem lēmumus visur – sākot ar uzrunām no augstām amatpersonu tribīnēm, beidzot ar zoodārziem (kāds legendārs gadījums Latvijas politikas vēsturē) un virtuvē pie tējas tases kopā ar kaimiņu draudzeni. Arī par pašu politikas veidotāju un viņu nodarbi gadu laikā sakrājusies domugraudu un nu jau folklorizētu teicenu kartotēka. Kāds no tiem šķiet īpaši trāpīgs. "Reāla politika izpaužas kā spēja neievērot faktus," vēsta kāds no aforismiem. Šo cinisko dzīves gudrību, kuru diemžēl spiesti iegaumēt vairums darbalaužu, var interpretēt dažādi. Tomēr, pāršķirstot aizvadīto dienu mediju ziņu lapas, prātā nāk mūsu lielais austrumu kaimiņš, kur notiek pēdējo gadu laikā plašākais varas opozicionāru rīkoto akciju vilnis un simtiem aizturētu cilvēku, kuri nevēlas samierināties ar, viņuprāt, pastāvošā režīma tiesisko nihilismu un korupciju augstākajos varas gaiteņos. Sausais atlikums tam visam ļoti vienkāršs – kaimiņvalsts federālie televīzijas kanāli spītīgi klusē, tā vietā stāstot, cik slīkti ir ārpus Krievijas robežām. Vēl vairāk – spītīgi klusē arī paši, iespējams, dažādos koruptīvos nesmukumos iesaistītie. Pēc visa spriežot, uzsākt pārbaudes nejaudā arī izmeklēšanas iestādes, izņemot pret opozīcijas aktīvistiem. Protams, droši vien nav daudz cilvēku, kuri var apgalvot, ka nesen tautas palaistā dokumentālā filma "On vam ne Dimon" par Krievijas premjerministra Dmitrija Medvedeva iespējamo saistību ar korupciju lielos apmēros ir tīri fakti, bet nereagēšana uz notiekošo vedina domāt par vienu – politiku piekrišanu apsūdzībām vai gadu gaitā uzaudzēto biezo politisko ādu un jau minēto spēju neievērot faktus. Nāk prātā arī kāda karikatūra, kuras autors ar vairākiem otas triepieniem attēlojis, viņuprāt, īsteno politikas būtību – varasvīru, kurš skaitā žakētē no tribīnes saka uzrunu, bet viņa vārdi pa mikrofona vadu aiztek kanalizācijas lūkā pie pārējiem mēsliem. Vai ar šādu pašu mākslas darbu mēs varam kariķēt arī Latvijas politiku? Nezinu. Bet, tuvojoties kārtējām pašvaldību vēlēšanām, to vērts divtik apdomāt.

Latvija

Latvijā oficiāli atver dabasgāzes tirgu. Vakar stājās spēkā Enerģētikas likuma normas, kas paredz dabasgāzes tirgus atvēršanu Latvijā. Mājsaimniecībām nav obligāti jāizvēlas jauns dabasgāzes tirgotājs vai jāpērk dabasgāze par tirgus cenu. Ja mājsaimniecības turpinās dabasgāzi iegādāties no jau esošā tirgotāja, tās kā saistītie lietotāji saņems dabasgāzi par regulatora noteiktu cenu. Šāds pienākums piegādāt dabasgāzi saistītajiem lietotājiem par regulētu cenu noteikts AS "Latvijas gāze" kā publiskajam tirgotājam līdz 2019.gadam. Līdz 31.martam dabasgāzes tirdzniecībai bija pieteikušies 15 komersanti.

Briedis kļūst par pasaules čempionu. Latvijas bokseris Mairis Briedis aizvadītājā sestdienā uzvarēja Vācijas pārstāvi Marko Huku un izcīnīja Pasaules Boksa padomes (WBC) čempiona titulu pirmā smagā svara kategorijā. Briedis uzvaru izcīnīja pēc tiesnešu lēmuma, jo bokseri aizvadīja visus 12 raundus. Latvietim uzvaru pēc punktiem piešķira visi trīs tiesneši - 116:111, 117:110 un 118:109. Līdz šim vēl nevienam Latvijas sportistam profesionālajā boksā nebija izdevies kļūt par pasaules čempionu.

Nodeg fotoradars. Kāds aculiecinieks ziņojis, ka naktī uz svētdienu uz Rīgas apvedceļa pie Jaunmārupes nodega stacionārais fotoradars. Šo informāciju apstiprinājis arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests. "Izsaukums uz Jaunmārupi saņemts sestdien, 1.aprīlī pulksten 23.55. Dedzis stacionārais fotoradars un blakus esošās riepas viena kvadrātmētra platībā," informēja VUGD pārstāvē Inta Šaboha. Savukārt Valsts policija informējusi, ka notikušais ir reģistrēts un notiek apstākļu skaidrošana. Taču policijai vispirms jāsajām CSDD iesniegums, lai varētu tālāk lemt par procesuālajām darbībām.

(Ziņas no portāliem www.apollo.tnet.lv, www.apollo.lv, www.delfi.lv)

Paldies Ludzas meistariem par ieguldīto darbu

"Rika" dižojas ar jauniem tēriem

Maruta Sprudzāne

Aizvadītajā piektdienā Balvu Novada muzejā Balvu Kultūras un atpūtas centra jauniešu deju kolektīva "Rika" dalībnieki līdz ar raitu dejas soli izrādīja arī savus jaunos tautu tērus, ko darinājuši Ludzas meistari. Šie tēri veidototi, izmantojot 18.gadsimta beigās tapušus zīmējumus.

Jaunie deju tēri veidototi pēc Johana Kristofa Broces 1797.gada zīmējumiem. Kāpēc tiem pievērsa uzmanību un ar ko tie izpelnījās ievēribu, atklāja Balvu aprīnķa deju kolektīvu virs vadītājs Agris Veismanis. Broce dzimis Vācijā, daudz ko apguvis pašmācības ceļā, studējis filozofiju, filoloģiju, teologiju, arī tehnisko zīmēšanu. Ľoti ilgi – 46 gadus – strādājis par skolotāju Rīgas Ķeizeriskajā licejā. Viņu interesējusi novadpētniecība, vēsturiskie materiāli, pievērsis uzmanību ēkām, pilsdrupām, monētām, protams, arī cilvēkiem un viņu dzīvesveidam. Broces zīmējumi izceļas ar precīzitāti un sīki rakstītiem paskaaidrojumiem. Visi zīmējumi apkopoti lielā vēsturiski vērtīgā vairāk nekā simts sējumu krājumā. Starp tiem atrodami arī zīmējumi no lauku apvidiem, jo vasarās Broce daudz ceļojis. Neliela daļa zīmējumu - tikai 25 - attiecas arī uz Latgali, jo viena ceļojuma maršruts skar Rēzekni, Ludzu un Vilaku.

Akcentējot pasākumu "Satiec savu meistarū", Balvos ciemojās biedrības "Ludzas amatnieks" pārstāvji. Vadītājai Ligai Kondrātei ir siks uzskats par tautas tēru darināšanu un valkāšanu. Ir muzejiskas izcelmes tēri, kā, piemēram, arī Balvu Novada muzejā skatāmajais Ziemeļlatgales senais sievietes goda tērs jeb Abrenes baltais tērs. Tie ir autentiski atdarinājumi un tāpēc ļoti liela vērtība. Deju kolektīviem vai arī cilvēkiem, kuru vēlme ir iegūt sev lietošānā tautas tēru, lai valkātu to svētkos, parasti šūdina tērus, izmantojot mūsdienīgu tehniku, un šie tēri vairs nav autentiski. Tie ir lietošanas tēri. "Tas ir labi, ka aizvien vairāk cilvēku vēlas iegūt savā īpašumā tautu tērus, jo viņi novērtē senču gara mantu bagātību, vēlas iepazīt šīs zīnības un par tām interesējas," secina Liga. Ludzas amatniecības meistariem tautu tēru šūšanā ir vairāk nekā desmit gadu pieredze. Tos darinot, jāatceras vairāki nosacījumi. Nedrikst aizmirst, ka sievām un meitenēm ar laiku mainīsas vidukļa apmēri, tādēļ jābūt lielām ielocēm. Deju kolektīvu vadītāji savukārt piekodina, lai tērs kalpotu ļoti ilgi un tas derētu dažādiem cilvēkiem.

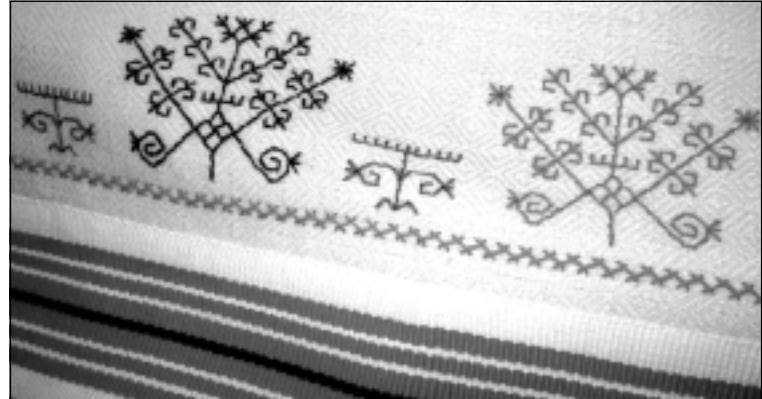
Vainadziņš. L.Kondrāte uzsver, ka šis jaunā vainadziņa darinājuma variants ar pāreju no arheoloģiskā uz etnogrāfisko Latvijā tāds ir vienīgais. Uzliekot galvā tādu skaistumu, neviļus sakām, ka nevar saprast, kura meita, kura māte. Arī par šo pēc Broces zīmējuma veidoto vainadziņu var teikt: vai patiesām tā nav kēniņienes rota? Ludzas meistari šādas galvas rotas darināja pirmo reizi. Līgas Kondrātes atzinā: "Paldies Agrim Veismanim par izaicinājumu. Tas mums ļāva apliecināt savu meistarību."

Jaunais skatuves tērs. Protams, jaunie tautu tēri ir "Rikas" priekšnesumu rota. Tie tapuši, izmantojot mūsdienīgas tehnoloģijas. Tēri šūdināti, lai ir ērti dejotājiem, lai tos var mazgāt, gludināt.

Pirmie atdarinājumi. Par tēru atdarināšanu pēc Broces zīmējuma Agris Veismanis sācis domāt pirms deviņiem gadiem. Palēnām rasti sievu un vīru tēru pirmie atdarinājumi, un ar tiem tautas deju tēru skatē izpelnījās laureāta nosaukumu.

Roku darbs. Skaistos tautu tērus "Rikai" Ludzā darināja septiņi meistari, un katram bija uzticēts savs darbs. Katrs meitu bruncis ir četrus metrus plats. Pavīsam 12 brunči. Lai tajos izšūtu skaistos rakstus ar rokām, meistare Rasma Vancāne strādāja dienu no dienas vairāk nekā divus mēnešus. Kur vēl austās lentes, mežģīnes, viiss pārējais, lai tiktū lidz paša tēra šūšanai.

Foto - M.Sprudzāne

Foto - M.Sprudzāne

Foto - M.Sprudzāne

Kā vērtējat Saeimas lēmumu aizliegt cirkā izmantot savvaļas dzīvniekus?

Viedokļi

Savvaļas dzīvniekiem cirks ir pretdabiska vide

VELGA VITOLA, "lāču mamma" un dzīvnieku draugs

Saeimas lēmumu aizliegt cirkā izmantot savvaļas dzīvniekus vērtēju ļoti pozitīvi, jo viss, kas saistīts ar savvaļas dzīvniekiem, ar veidu, kā cilvēki veido attiecības ar tiem, ir man tuvs. Galu galā mans darbs cieši saistīts ar Latvijas savvaļas dzīvniekiem, ar kuriem strādāju jau 36 gadus.

Personīgi man vistuvākā saskarsme ar vienu no dresētājiem sanāca pirms daudziem gadiem - laikā, kad audzināju savu otro lācenīti Līzīti un lāču dresētājs atbrauca ciemos, daļēji cerēdams, ka varēs Līzīti dabūt savam cirkam. Tad arī uzzināju, kāpēc cirkā lāčiem vienmēr ir uz-

purpi (lāči esot visneprognozējamākie dzīvnieki, vienīgie, kurus grūti mācīt ar "fizisku iespāidošanu", sist viņus varot tikai tad, kad tie paši brūk virsū), ka lāču mammas var aizsargāt citus lāčus un vispār no tām esot jāuzmanās, kā lāčus filmē un daudz ko citu man interesantu.

Piegājām pie Ilzites voljēra un dresētājam kā lāču pazinējam stāstiju, ka mazliet baidos iet iekšā, jo Ilzīte palikusi nervoza pēc tam, kad pēkšņi pārstāju katru dienu pavadīt kopā ar viņu daudz laika, jo visu manu laiku paņēma mazā Līzīte. Dresētājs atbildēja, ka tur nav nekā sarežģīta, tā esot atrisināma problēma. Man tikai pirksti jāsaspiež kulakā (parādīja, kā) un, ieejot voljerā, tūlīt no vīsa spēka jābleķ ar kulaku Ilzītei tieši par purnu... Tā tiek dresēti lāči...

Konkrētās dresētājs nebija nekāds jaundarīs - dzīvnieku nīdējs, vienkārši lāči (un citi savvaļas dzīvnieki) nav suņi vai kaķi, vai citi cilvēku mājdzīvnieki, kuri gadu simtos, pat tūkstošos paaudžu, speciāli cilvēku audzēti un sen ieguvuši citu izskatu un uzvedību. Un tas vien, ka kāds savvaļas dzīvnieka mazulis cēlies no dažās paaudzēs nebrīv turētiem dzīvniekiem, nepavisam nenozīmē, ka nu jau viņš pieskaitāms "mājdzīvniekiem". Suns cēlies no vilka, bet, ja cilvēki iedomājas, ka varēs ar vilku sadarboties tāpat kā ar suni, tas ātri vien beigsies bēdīgi abiem - vilkam un cilvēkam.

Pieredze man mācījusi, ka dzīvnieki vadās no instinktiem. Nevienu savvaļas dzīvnieku nevar iemācīt izpildīt dažādus trikus tikai ar mīlu vārdu un kārumu. Nesanāks. Kā zilonis lai zina, ka viņam jāstāv uz galvas (kas ir tam pilnīgi pretdabiski), ka lauvām un tīgeriem jālec

cauri ugunij, ka lācim jāietērpjas cilvēku drēbēs un jābrauc ar velosipēdu? Bez fiziskas un ilgstošas iespāidošanas neiztikt, un, ticiet man, dzīvniekiem tas nekādu labsajūtu nesagādā. Internetā var atrast daudz dokumentāli uzņemtus video par to, kā dresē un apmācā cırka dzīvniekus. Mani nervi tos skatīties neatļauj, varbūt esmu pārāk mīkstsirdīga..

Pirms pāris gadiem lasīju, kā lācim māca dancot. Zināju, ka lācim dabiski būtu sēdēt, stāvēt, bet tiesām domāju, kā viņam var iemācīt ātri cilāt kājas un lēkāt uz augšu. Talkā ņem nosacījumu refleksu izstrādi - lāci novieto uz dzelzs plātnes, kuru lēnām sakarsē... Fonā skanot noteiktais mūzikai un skanot noteiktam vārdam (piemēram, dejo!) karstumu palielina, un lācis, loģiski, mēģina palekties... Pēc vairākām šādām atkārtošanām nosacījuma refleks ir izveidojies un, izvedot lāci arēnā, dresētājs smaidot saka: dejo! Mūzikai skanot, lācis to arī dara. Savukārt lielākajai daļai skatītāju rodas priekšstats, ka dzīvniekiem patīk tas, ko viņi dara - viņi izskatās *laimīgi*.

Cırka apmeklētājiem vienmēr tiek parādīts jau sagatavotais priekšnesums, bet numura sagatavošanas procesu publika nerēdz... Ja dzīvnieks izrāda pārāk lielu pretestību un nepakļaujas, viņu likvidē (nav nemaz tik viegli atrast citas mājvietas cirku izbrāķētiem dzīvniekiem).

Arguments, ka cirks palīdz iepazīt dzīvniekus, neiztur nekādu kritiku - priekšnesumos nav nekā no dzīvnieku dabiskās uzvedības, ja nu vienīgi ārejais izskats. Cirks savvaļas dzīvniekiem ir stresa pārpilna un pretdabiska vide. Latvijā nav sava dzīvnieku cirka, visi dzīvnieki, kuri ir

caur degošu riņķi, arī zilonis nestāigās uz divām kājām. Viss, ko mēs dzīvnieku izpildījumā redzam cirkā, diemžēl tiek panākts ar vardarbību un nežēlīgiem, asiem rīkiem.

Atceros kādu gadījumu, kad strādāju Rīgā. Viendien pie manis pēc palīdzības vērsās pārstāvis no ceļojoša cirka. Vienam pērtīkam bija kļuvis ļoti slīkti. Toreiz sadarbojos ar zooloģiskā dārza veterinarārti, un, jau apskatot sasirgušo dzīvnieku, mums bija skaidrs, ka viņš neizdrīvos. Tā arī notika - viņš aizgāja... Pie vainas tam, protams, bija vairāki faktori. Dzīvniekus lielā vasaras karstumā pārvadā mazos krātiņos, kas savvaļas dzīvniekiem nav norma, jo, esot brīvībā, viņi pieraduši dzīvot plašumā, brīvi un bez ierobežojumiem. Turklat pērtīkis bija stresa un garo pārbaucienu nomocīts. Diemžēl rezultāts bija tāds, kāds bija.

Daudzi tagad saka, - cirks bez dzīvniekiem vairs nav cirks. Iespējams, pirmajā mirklī tā var šķist, taču tas būs tikai sākumā. Pēc tam cilvēki pieradis un zinās - ja dzīvnieku izmantošana

tikuši rādīti cirkā, atceļojuši no citām valstīm. Viņu dzīve tiek pavadīta šaurībā, smakās un trokšņos - atceramies, ka dzīvniekiem oža un dzirde ir daudz labāka nekā cilvēkam... Ja vienīgā iespēja izkustēties dzīvniekam ir cirka arēna, tad par to viņš arī priečājas, jo neko citu viņš nekad mūžā nav redzējis. Kas tur ir *dabisks*?

Sabiedrībā plaši izskan teiciens, ka bērniem patīk skatīties uz dzīvniekiem cirkos! Ko nozīmē - bērniem patīk?!? Bērniem patīk noraut mušai spārnus, ar akmeniem nomētāt piesetus suņus, raustīt kakī aiz astes, dedzināt ežus un zaķēnus kūlas ugunkurā, vēlāk barā piekaut vārgākos skolasbiedrus, izsmiet vecus cilvēkus... Teiksiet, pārspīlēju? Nemaz nē! Skatoties savvaļas dzīvnieku priekšnesumu cirkā (te nerunāju par suņu un kaķu priekšnesumiem), vienīgais, ko bērni var iemācīties, ir cilvēka varas izpausmes pret dzīvo radību. Nopliukšķina pātagu, un tīgeris lec! Cilvēka drēbēs ietērpts lācis brauc ar cilvēkiem paredzētu braucamīku, danc... Manās acīs tā ir īngāšanās par dzīvo dabu, par dzīvniekiem. Par kaut kādu līdztiesību un cieņu lai nu kur, bet cirku priekšnesumos ar savvaļas dzīvniekiem var aizmirst.

Varbūt pirms kādiem simts gadiem tiešām tikai cirki un zooloģiskie dārzi deva iespēju skatīt eksotiskas dzīvnieku sugas. Tie laiki sen pagājuši! Šodien ir televīzija, internets, patiesies izglītojošas pārraides par savvaļas dzīvniekiem tiem daibiskajās vidēs. Dzīve iet uz priekšu, un nevajag vienmēr skatīties atpakaļ. Tad jau atcerēsimies, ka bija arī vergi, gladiatoru cīņas, dzimtbūšana... Mācīsim saviem bērniem pareizi mīlēt, saudzēt un cienīt dzīvo dabu!

Fakti

- "Dzīvnieku brīvība" Saeimā iesniedza vairāk nekā 26 000 cilvēku parakstus petīcijā "Par cilvēcīgu cirku", kas aicina izbeigt dzīvnieku izmantošanu cirkā.

- Saeima pirmajā lasījumā konceptuāli atbalstīja grozījumus Dzīvnieku aizsardzības likumā, kas paredz aizliegt izmantot savvaļas dzīvniekus cirka izrādēs. Par likumprojektu vēl būs jālejot otrajā un trešajā lasījumā.

cirkā ir aizliegta, tātad viņi tur nedrīkst būt. Taču dzīvnieku vietā varēsim redzēt ne mazāk aizraujošus numurus akrobātu, klaunu un žonglieru izpildījumā. Turklat bērni, kuri tik ļoti alkst ieraudzīt savvaļas vai kādus citus eksotiskus dzīvniekus, kopā ar vecākiem var droši doties uz zooloģisko dārzu. Tur var saturīgi pavadīt visu dienu, turklāt apskatīt vairāk dzīvnieku sugu nekā cirkā. Manuprāt, tā ir ļoti laba alternatīva.

Viedokļus uzsklausa S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat Saeimas lēmumu aizliegt cirkā izmantot savvaļas dzīvniekus?

pozitīvi - 19.2%

negatīvi - 23.1%

tas vairs nebūs cirks - 46.2%

nav ko mocīt dzīvniekus - 11.5%

mani tas nintersē - 0%

Balsīs kopā: 26

“Zinu, zinu tēva sētu”

Pēdējā marta dienā Upītē pulcējās bērni un jaunieši no Upītes, Baltinavas, Balviem, Rugājiem, Viļakas, Rekovas, Ciblas un Kārsavas, lai Kūkovas nūvoda bārnu i jaunišu folkloras svātkus “Pulkā eimu, pulkā teku” apgūtu gan dažādās amata prasmes meistar-darbnīcas, gan piedalītos dziedātāju, mūzikū un dejotāju konkursos. Pasākuma vadītājs Andris Slišāns taujāts, kāda ir recepte, lai pasākums, kas notika 31.martā jau piecpadsmito reizi, aizritētu draudzīgā un jestrā gaisotnē, atjokoja, ka neraksta striktus scenārijus.

Tāpat viņš paskaidroja, ka bērnu un jauniešu sniegumu vērte Valsts izglītības satura (VISC) centra speciālisti, kuri, pasniedzot dažādu pakāpju diplomus, piešķir arī ceļazīmi uz konkursa finālu Rīgā, kas šogad notiks 22.aprīlī. “Tā ir arī ceļazīme uz Skolēnu dziesmu un deju svētkiem,” viņš piebilda. Folkloras svētku dalībniekiem viņš vēlēja gūt gandarījumu no tā, ko dara, nevis to darīt mākslīgi vai pies piedu kārtā.

Aušanas darbnīcā. Septiņgadīgais rīdznieks Uldis Fogelis, ciemojoties pie brālēniem Upītē, izmantoja vienreizējo iespēju apgūt apaļā lupatu deķa aušanas prasmes. Izrādās, aušanai noder gan vecas drēbes, gan plastmasas maisi.

Gāž no kājām nost. Balvenietis Ēriks Kanaviņš bērniem un jauniešiem mācīja izgatavot koka ziedus. Taujāts, kāda atsaucība, Ēriks neslēpa prieku paskaidrojot: “Interese ir – gāž no kājām nost!”

Vietējie. VISC Interēšu izglītības un audzināšanas darba nodājas folkloras projektu koordinatore Māra Mellēna, pasniedzot 1.pakāpes diplomu Upītes bērnu folkloras kopai (foto), atgādināja, ka 2016./2017. mācību gada tēma ir “Zinu, zinu tēva sētu”: “Upīte šai tēmai ir ļoti atbilstoša un ipaša vieta. Joprojām atceros, kā Ontons Slišāns mācīja spēles un rotaļas, kas, pateicoties viņam, joprojām nav aizmirstas.”

“Lielie muzikanti”. Upītes tautas nama bērnu un jauniešu kapela saņēma vērtējumu “Lielie muzikanti”, kas nodrošina tiesības piedalīties finālā Rīgā.

Pirma reize Upītē. Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas pedagoģe Aiga Jansone (foto) demonstrēja programmējamās šujmašīnas izmantošanas iespējas, piemēram, kā izšūt uz grāmatzīmēm, piekariņiem, apsveikumiem ornamentus vai bērnu vārdus. Zimīgi, ka folkloras svētkos profesionālās vidusskolas jaunietes pirmo reizi Upītē demonstrēja arī modes kolekcijas, kas, kā atzina klātesošie, bija super.

Gaida Rīgā! Ceļazīmi uz konkursa finālu Rīgā kā vieni no pirmajiem saņēma Kate un Domeniks Slišāni, kuri piedalījās tradicionālās dziedāšanas konkursā.

Ar rezultātu apmierināti. Ciblas bērnu un jauniešu folkloras kopas “Ilžeņa” pašdarbnieki Upītē solīja apmeklēt vēlreiz. Kā nu ne, ja viņi saņēma visaugstākās atzinības gan 1. un 2.līmeņa rotaļdejās, gan kadriju konkursā.

Interese ir. Karīna Timofejeva un Laura Dārzniece mācījās strādāt ar pērļošanas stellītēm. “Vēl tikai sākam tās apgūt, bet interese ir,” apgalvoja 9 un 10 gadus vecās rugājetes. Savukārt Upītes pamatskolas skolotāja Sandra Bukša atklāja, ka pērļot sākusi tikai pirms gada. “Mani interesē viss jaunais,” viņa paskaidroja.

Atklāj tradicionālās muzicēšanas konkursu. Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas kapelu žūrija novērtēja ar diplometu “Lielie muzikanti”. Arī baltinaviešu kapela, tāpat kā kapelas no Upītes un Viļakas, startēs finālā Rīgā.

Mācās no vecākās paaudzes. Viļakas Mūzikas un mākslas skolas kapelas dalībnieki atzina, ka iedvesmu guvuši, ielūkojoties Mednevas etnogrāfiskā ansambļa repertuārā. To, ka tas ir lielisks, apliecināja fakts, ka kapelu novērtēja ar 1.pakāpes diplomu.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Lappusē "Jūs jautājat, mēs atbildam" ikviens var rast atbildi uz sev interesējošiem gan praktiskiem, gan juridiskiem, gan citiem jautājumiem.

Rakstiet uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv,
zvaniet 29360850, 645 22126.
Mēs centīsimies noskaidrot!

Kas notiek aiz mājām Ezera ielā?

Balvu iedzīvotāji jautā: "Kā plānots izmantot zemes gabalu aiz daudzdzīvokļu namiem Ezera ielā 42 un Ezera ielā 40, kur nesen izgrieza krūmus?"

Balvu pilsētas pārvaldnieks SANDIS MEIERS atbild:

"Šī teritorija pieder pašvaldībai. Sanēmuši aizrādījumu no pašvaldības policijas, to sakārtojām, izgriežot krūmus, jo uzskatu, ka pašvaldībai jārāda piemērs pārējiem iedzīvotajiem. Uz jautājumu, kā izmantosim šo teritoriju, pagaidām nevaru atbildēt. Gribētu, lai to nofrēzē, tādējādi padarot šo zemi vieglāk kopjamu. Taču pagaidām nekādu konkrētu plānu nav."

Kur var pārbaudīt dzeramā ūdens kvalitāti?

Vēlos pārbaudīt dzeramā ūdens kvalitāti. Dzīvoju privātmājā un man ir grodu aka. Kā un kur to varu izdarīt?

Atbildi sniedz

SIA "Vitalitas" laboratorijas vadītāja DAINA VĒRSE Alūksnē:

-Lai dzeramajā ūdenī noteiktu sāļu koncentrāciju, mēra ūdens elektrosvārstību jeb EVS. Dzeramā ūdens obligātajās nekaitīguma un kvalitātes prasībās šī norma noteikta līdz 2500 mikrosīmenti centimetrā, tātad pietiekami liela sāļu klātbūtne. Balvu pilsētā vidēji šis skaitlis 2016.gadā bija 636. Var secināt, ka kopējais sāļu jeb mikroelementu daudzums ūdenī nav augsts. Starp šiem sāļiem ir tādi kā kālijs, magnijs, kas cilvēka organismam ir vajadzīgi.

Dzeramā ūdens kvalitāti var pārbaudīt SIA "Vitalitas" laboratorijā Alūksnē. Laboratorija regulāri noņem paraugus arī Balvu, Rugāju, Viļakas un Baltinavas novados. Ja kāds pats vēlas pārbaudīt dzeramā ūdens kvalitāti, to var izdarīt gan no grodu akām, gan no ūdensvada. Tad ir jāsazinās ar laboratorijas vadītāju Dainu, tālrunis 29160437, un jāvienojas par parauga ķēmiju un testēšanu. Izrunāsim katru klienta problēmas un vēlmes un vienosimies par analīzem, kādas būtu lietderīgas, kā arī cenu. Analīzes cena atkarīga no tā, cik un kādus rādītājus nosaka konkrētajā dzeramā ūdens paraugā. Laboratorija piedāvā gan ūdens ķīmiskās, gan mikrobioloģiskās analīzes.

Kādēl jāmaksā biedra nauda?

"Man "Ezermalā – 1 Nr.43" pieder privātpārvaldīums, par ko katru gadu maksāju nekustamā īpašuma nodokli. Acīmredzot tādēļ, ka īpašums atrodas Balvu dārzkopības biedrības teritorijā, biedrība katru gadu man prasa maksāt 20 eiro biedra naudu. Tomēr neesmu biedrs, arī biedrības sniegtos pakalpojumus neizmantoju, ja nu vienīgi no savas akas pasmeju kādus divus ūdens spaiņus gadā. Kādēl man jāmaksā biedra nauda?" jautā pensionārs VILIS ČAKĀNS no Balvu pilsētas.

Balvu dārzko-pības biedrības "Ezermalā - 1" valdes priekšsēdētājs MODRIS ŠVARCS skaidro,

ka biedru kopsapulce nolemts, ka biedriem katru gadu jāmaksā 20 eiro. "Neesmu redzējis dokumentu, kas apliecinātu, ka V.Čakāns nav biedrs. Kas attiecas uz 20 eiro maksāšanu, šī nauda paredzēta ūdenssistēmas un elektrosistēmas uzturēšanai. Nevar arī izkontrolēt, cik daudz ūdens tiek patērtēts – divi spaiņi vai vairāk. Jebkurā gadījumā aicinu V.Čakānu vērsties biedrībā ar oficiālu iesniegumu, lai izrunātu esošo situāciju," aicina M.Švarcs.

Vai dakteris Baranovskis patiešām turpmāk nestrādās Balvos?

Vairāki laikraksta lasītāji lūguši noskaidrot, vai ir pamats runām, ka dakteris Baranovskis grāsās vairs nestrādāt Balvu slimnīcā? "Esam par to joti apbedināti, jo šī ārsta ķirurga pakalpojumi bija joti pieprasīti. Pazīstam viņu jau gadu desmitiem, ķirurgs vienmēr bijis atsaucīgs un pretīmnākošs. Daktera promiešana mūs patiešām uztrauc - kas tad mūs Balvos ārstēs?"

"Vaduguns" sazinājās ar pašu dakteri A.Baranovski un pār adresēja viņam šo lasītāju jautājumu. Savā atbildē dakteris bija lakanisks. Protī, apstiprināja ziņu, ka viņš patiešām pārtrauc darba attiecības un turpmāk Balvu slimnīcā vairs nestrādās, jo pieņemis lēmumu mainīt darbavietu. Kādu laiku viņš vēloties atpūsties, jo esot iekrājies neizmantots atvajinājuma laiks. Pēc tam strādās Madonas slimnīcā.

Kur uzzināt par Lāčplēša ordeņa kavalieriem?

"Lemeševas kapos, kas atrodas Balvu novada Bērzkalnes pagastā, redzēju pieminekli Voldemāram Gurckim. Cik zinu, viņš ir viens no Lāčplēša ordeņa kavalieriem. Kur par viņu var uzzināt vairāk?" piezvanot pa telefonu, redakcijai jautāja kāda sieviete.

Atbild Balvu Novada muzeja vecākā speciāliste RUTA AKMENTINA: "Ir divi Voldemāri Gurcki un abi ir Lāčplēša ordeņa kavalieri: Gurckis Voldemārs Jāņa dēls un Gurckis Voldemārs Oto dēls.

Voldemārs Gurckis Jāņa dēls dzimis 1897.gada 15.jūlijā Balvu pagasta Briežavā, lauksaimnieka ģimenē. Latvijas armijā iestājies brīvprātīgi 1919.gada maijā. Piedalījies visās Latgales atbrīvošanas kaujās. Zem spēcīgas ienaidnieka ložmetēja uguns pirmais devies uzbrukumā, aizraudams sev līdzi visu vadu un palicis ierindā līdz galīgai uzvarai, kaut arī ievainots. Atvajināts 1921.gada maijā, zemkopis tēva mājās, piedalījies aizsargu organizācijas darbībā, bijis Abrenes aizsargu pulka Balvu nodaļas vada seržants. Miris traģiskā nāvē 1943.gada 29.oktobrī, apbedīts Lemeševas kapos.

Voldemārs Gurckis Otto dēls dzimis 1896.gada 23.augustā Balvu pagastā, lauksaimnieka ģimenē. Latvijas armijā brīvprātīgi iestājies 1919.gada 7.maijā. Piedalījies visās partizānu cīņās, atrīvojot Latgali. Izcēlies ar lielu drošību. Atvajināts 1921.gada 18.martā. Zemkopis tēva mājās Balvu pagasta Burcevas fermā. Miris 1943.gada 29.oktobrī, apbedīts Lemeševas kapos.

Par abiem Lāčplēša ordeņa kavalieriem var uzzināt Balvu Novada muzejā. Par abiem var lasīt arī enciklopēdijā "Lāčplēša ordeņa kavalieri", izdevumā "Latgales partizānu pulks" un brošūrā "Latgales partizānu pulkam -80". Viņi abi bijuši brālēni. Vienam no viņiem Balvos dzīvo mazmeita Ingriða Salmane."

Kādēl jāvēlē Kubulos, ja dzīvoju Steķentavā?

Līdz Saeimas vēlēšanām atlikuši vien divi mēneši, tādēļ jau tagad cilvēki savās pastkastītēs sajēm vēstules no Centrālās vēlēšanu komisijas ar aktuālāko informāciju. Es pati dzīvoju Steķentavā, bet mans vēlēšanu iecirknis būs Kubulu pagastā. Es joti gribētu zināt, kādēl iecirknis nevarēja būt Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā, kā tas bija līdz šim? Man tas izskatās pēc Jaunprātīgas rīcības, lai uz vēlēšanām nokļūtu pēc iespējas mazāk cilvēku... Vai būs paredzēts kāds transports, lai nokļūtu līdz Kubuliem? Un ko darīt veciem un slimiem cilvēkiem, kuri paši saviem spēkiem nevar nokļūt līdz iecirknim?

Atbildi sniedz Balvu novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs IVARS LOGINS: "Iepazīstoties ar vēstuli, secinu, ka cilvēka, kurš dzīvo Steķentavā, vēlēšanu iecirknis ir Nr. 328 (Kubulu pagasta pārvaldē), nevis Nr.320 (Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā skola). Vēlētāji tiek iekļauti tā iecirkņa sarakstā, kas atbilst viņu reģistrētajai dzīvesvietai Iedzīvotājā reģistrā. Maz ticams, ka cilvēks, kura dzīvesvietas adrese ir Steķentavā, tiktu iekļauts vēlēšanu iecirkni Nr.328, kas atrodas Kubulu pagasta pārvaldē. Šajā gadījumā šim cilvēkam būtu ieteicams griezties Balvu novada pašvaldībā pie vispārējās un juridiskās nodaļas vadītājas Ilonas Ločmeles.

Vēlētājiem svarīgi saprast, ka vēlētājs tiek piesaistīts konkrētam vēlēšanu iecirknim pašvaldību vēlēšanās, savukārt Saeimas vēlēšanās vēlētāji netiek piesaistīti konkrētam vēlēšanu iecirknim un var nobalsot jebkurā vēlēšanu iecirkni Latvijā. No vēstules sapratu, ka cilvēkam vecuma dēļ grūti nokļūt līdz vēlēšanu iecirkni Kubulos, tādēļ viņš labprāt vēlētos balsot 320.vēlēšanu iecirkni Steķentavā. Šajā gadījumā ir divas iespējas. Pirmā - vēlētājs var iesniegt iesniegumu pašvaldības dzīvesvietas deklarēšanas iestādei par vēlēšanu iecirkņa maiņu no Nr.328 uz Nr.320. Iesniegumus var iesniegt līdz 16.maijam. Par iesnieguma iesniegšanu var saņemt konsultāciju no mūsu komisijas locekles Ilonas Ločmeles (tel. 26196412). Otra iespēja - vēlētājs var pieteikt balsošanu viņa dzīvesvietai. Iesniegums jāiesniedz vēlēšanu iecirknī, šajā gadījumā varētu iesniegumu iesniegt 320.vēlēšanu iecirknī un saņemtais iesniegums tiks pārsūtīts 328.vēlēšanu iecirknim, un vēlēšanu dienā pie vēlētāja ieradīsies 328.vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļi un vēlētājs varēs nobalsot savā dzīvesvietai.

Vēlēšanu iecirkņi sāks darboties no 2017.gada 29.maija. Iecirkņu darba laiki visiem iecirkniem būs vienādi.

29.05.2017. no pulksten 16.00 līdz 20.00

30.05.2017. no pulksten 9.00 līdz 13.00

31.05.2017. no pulksten 17.00 līdz 20.00

(var nobalsot iepriekš)

01.06.2017. no pulksten 9.00 līdz 12.00

(var nobalsot iepriekš)

02.06.2017. no pulksten 10.00 līdz 16.00

(var nobalsot iepriekš)

03.06.2017. no pulksten 7.00 līdz 22.00

(pašvaldību vēlēšanu diena).

Īsumā

Valoda ir vizītkarte

"Mana valoda ir mana vizītkarte. Runāt raiti, lietojot paša bagātīgi izveidoto vārdu krājumu, nozīmē sniegt patiesi brīnišķigu dāvanu dzimtajai valodai," ar šādiem vārdiem 20.martā sākās skolēnu skatuves runas un mazo formu uzvedumu konkursss Vīļakas pamatskolā, kurā uzstājās 33 dalībnieki no visām novada skolām. Konkursa dalībnieku veikumu vērtēja: Vīļakas Valsts ģimnāzijas direktore Sarmīte Šaicāne, Rekavas vidusskolas skolotāja Daina Pužule un Vīļakas jauniešu iniciatīvu centra vadītāja Madara Jeromāne. Noklausoties skolēnu sniegumu, viņi nolēma, ka 2.kārtā, kas notiks Preiļos 4.aprīlī, novadu pārstāvēs: Evelīna Šakina, Kristaps Ozols, Džeisons Kokarevičs, Rolands Spridzāns, Egija Baumane, Sabīne Maksimova, Žaklīna Orlovska, Katrīna Zaķe, Elvīta Krakope un Elīna Zaķe.

Balvu pamatskolā gatavojas vēlēšanām

Tuvojoties skolēnu domītes vēlēšanām, martā ar saviem vēlētājiem tikās domītes prezidenta amata kandidāti Patrīcija Ivanova (2.c), Ksenija Šnegova (3.b), Ilja Polis (3.b), Sanija Skalova (4.a), Ketrīna Sidoroviča (4.c), Ilva Kataja-Paegle (4.c) un Letīcija Grīšle (4.d), lai prezentētu savu redzējumu par Balvu pamatskolas nākotni un atbildētu uz skolēnu jautājumiem.

Skolēni savu vēstījumu sāka ar teikumu: "Ja es būšu Balvu pamatskolas domītes prezidents/-e, tad..." Prezidentu kandidāti solīja, ka ieviesi vienotu skolas formu; katrā skolas stāvā būs atpūtas stūritis; skolā darbosies otrs pārstrādes ideju klubs; notiks Valentīndienas izpriecas un Trakā nedēļa; notiks akcijas "No sirsniņas sirsniņā", "Manam draugam", "Mācīsimies kopā", "Draugs dabai"; skolā ierīkos skapišus; skolēni spodrīnās skolas vērtības - piederību, sadarbību un atbildīgu attieksmi; skolā notiks sportiskas aktivitātes kopā ar vecākiem; panāks trīs sporta stundu nedēļā ieviešanu. Piedāvāto ideju klāsts bija ļoti bagātīgs, un sava kandidāta izvēli pamatskolas skolēni izdarīs jau 12.aprīli, kad notiks skolas domītes vēlēšanas.

Turpina apgūt debatēšanas mākslu

Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas 8.klases skolniece Daniela Vizule un 12.klases skolēns Elvis Garais kopā ar angļu valodas skolotāju Inesi Circeni 18.martā devās uz Ekonomikas augstskolu Rīgā, lai piedalītos septītajā Debašu līderu skolas nodarbiābā, ko pasniedza uzaicinātie viesi. LR4 žurnālists Aleksejs Gusevs pastāstīja par žurnālista darbu, vēlreiz aicinot jauniešus akli neticēt visai medijos sniegtajai informācijai, bet gan pārbaudīt to. Savukārt debatētājs Rasmuss Filips Geks sniedza ieskatu par feminismā tēmu, bet Rīgas Ekonomikas augstskolas pasniedzējs Mortens Hansens iepazīstināja ar Latvijas ekonomiskajiem rādītājiem Eiropas kontekstā. Lekciju starplaikos jaunieši piedalījās debašu aktivitātēs, tikai šoreiz nevis, kā ierasts, komandās, bet gan visiem kopā, izmantojot spēles elementus.

Skolēni ar nepacietību gaida 5.aprīli, kad Debašu līderu skolas pārstāvis ciemosies BPVV un visiem skolēniem būs iespēja piedalīties izglītojošā nodarbiābā.

Iepazīst bērnu enciklopēdijas

23.martā Vīļakas novada bibliotēku apmeklēja Vīļakas pamatskolas izglītības iestādes "Namiņš" sagatavošanas un vecākās grupas audzēkņi. Viņu nolūks bija iepazīt aizraujošās bērnu enciklopēdijas un citus bērniem paredzētos zinātniskos izdevumus.

Sarunā ar bibliotekāri viņi noskaidroja piena izcelmes vietu un lomu bērnu uzturā. Mazuļi labprāt dalījās katrā savā individuālajā pieredzē, aizrautīgi stāstot, kā rodas piens un kā tas no govs nonāk piena kruze. Vēlāk bērni kopā ar bibliotēkas darbiniečiem un pamatskolas izglītības iestādes "Namiņš" skolotājām lasīja izzinošu stāstījumu "Kāpēc daži naktī negū?" atklājot, ka daudzu profesiju pārstāvji naktī strādā, lai nodrošinātu cilvēkus ar dažādiem pakalpojumiem un precēm.

Bibliotēkas direktore Vija Circāne aicināja bērnus pārķirstīt grāmatīnas "Vilku dzīve" lappuses no grāmatu sērijas "Mazuļi iepazīst pasauli", bet tikšanās noslēgumā visi kopā minēja bilžu un burtu mīklas, kā arī teica 'paldies' bibliotēkas darbiniečiem par jauniegūtām zināšanām.

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija

Balvu bērni – čaklākie lasītāji

Latvijas Nacionālā bibliotēka šogad martā jau 15.reizi rikoja Lielos lasīšanas svētkus, kuru laikā apbalvoja arī čaklākos lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" dalībniekus. 2016.gadā tajā iesaistījās 19 969 dalībnieki, kuri 712 bibliotēkās pierādīja, ka grāmata ir viņu labākais draugs. Šajos svētkos Pateicību par vislielāko jauniešu skaitu 15+ grupā starp reģionu galvenajām bibliotēkām saņēma arī Balvu Centrālā bibliotēka, kurā par lasīšanas ekspertiem pērn kļuvuši 218 bērni. Savukārt Balvu pamatskolas direktore vietnieci Larisu Krištopanovu šo svētku laikā nosauca par Lasīšanas vēstnesi Latgalē.

Pie "Bērnu žūrijas" grāmatplaukta. Aizvadītajā nedēļā mazās balvenietes Patrīcija un Līna iegriezās bibliotēkā, lai nodotu izlasīto literatūru. Patrīcija (no labās) atnesa Roba Skotona "Piču paču puncī", kā arī Jutas Langreiteres un Stefānijas Dāles grāmatu "Es tevi tā mīlu", kura viņai esot ļoti patikusi. Savukārt lasīšanai meitene izvēlējās Deivida Mellings grāmatu "Kur ķemt vienu apkampienu?" "Jo tā ir vienīgā no skolas obligātās literatūras saraksta, ko man vēl atlīcis izlasīt," apgalvoja Patrīcija.

bērniņas un vairākus gadus darbojas lasīšanas programmā: "Bērnu žūrijā man ļoti patik, jo tur var lasīt interesantas grāmatas, kurās var uzzināt daudz ko gudru. Lasot esmu sapratusi, ka ir jādās, jābūt draudzīgam un nedrikst smieties par otra nelaimēm." Patrīcijai sagādā grūtības atbildēt, kura ir viņas vismīlākā grāmata, jo to ir ļoti daudz. Abas māsas uzskata, ka lasīt ir pat interesantāk, nekā spēlēt datorspēles. Viņas labprāt pārrunā grāmatas uzzināto ar draugiem un klasesbiedriem, kā arī dažreiz iesaka citiem, ko varētu izlasīt. "Skolā mums ir arī jāprezentē grāmatas, un parasti prezentācijās saņemu desmitniekus," apgalvo Patrīcija.

Ja grīb, laiku atrod

Šobrīd viena programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" sezonā ir noslēgusies un iestājies mazs atelpas brīdis. I.Supe neslēpj, ka nogurumu, kas radies sezonas beigās, pilnībā kompensejā Lielo lasīšanas svētku apmeklējums: "Aizbraucot uz svētkiem un ieraugot mazo lasītāju pulkus, iedvesmojoties no pasākuma atmosfēras, nogurums pazuda un sapratu, ka atkal to visu darīšu ar jaunu sparu."

Gaidot nākamās žūrijas sākumu 1.jūnijā, šobrīd Bērnu literatūras nodaļā rit ikdienas darbs. "Bieži pie mums nāk pirmsskolas izglītības iestāžu un Balvu pamatskolas audzēkņu grupas, piemēram, otrdien darbojāmies ar logopēdiskās grupas bērniem. Mazajiem šeit ir interesanti, viņi bibliotēkā atpūšas – šķirsta grāmatas, spēlējas ar mantām, skatās multfilmas. Daži mazuļi, no bērnudārza "Sienāzītis" atnākuši, uzreiz kēras pie dambretes un šaha. Domāju, bērni labprāt nāktu uz bibliotēku arī biežāk, bet pagaidām neesam atraduši īsto veidu, kā ieinteresēt vecākus, kuri vienmēr aizbildinās ar laika trūkumu. Bet es saku: laiks ir vienmēr un tā nekad nav. Tam, ko mēs ļoti gribam, laiku atrodam vienmēr."

I.Supe atklāj, ka arī garajā vasaras skolu brīvlaikā, kas vairs nav aiz kalniem, bibliotēkas durvis bērniem būs atvērtas. "Vasarā bērni lasīt pat vairāk nekā ziemā, īpaši grāmatas no skolu ieteicamās literatūras sarakstiem," apgalvo bibliotekāre.

Bērnu žūrijas populārākās grāmatas dažādās vecuma grupās

5+

LINA ŽUTAUTE. "Kika Mika un iela tumsa" (2119 balsis)

INESE ZANDERE. "Lupatiņu rīts" (2048 balsis)

JURIS ZVIRGZDIŅŠ. "Lauvas rūciens" (1253 balsis)

9+

TIMO PARVELA. "Ella un draugi" (1177 balsis)

ASTRIDA LINDGRĒNE. "Emils un Īda no Lennebergas" (1033 balsis)

RASA BUGAVIČUTE-PĒCE. "Mans vārds ir Klimpa un man patīk viss" (699 balsis)

11+

HENRIKS TAMMS. "Nindzja Timijs un nozagtie smiekli" (1435 balsis)

DŽEIKOBS GREJS. "Zvērači" (619 balsis)

DŽILĀ LŪISA. "Sarkanais ibiss" (499 balsis)

15+

EMĪLIJA LOKHĀRTA. "Mēs bijām meļi" (499 balsis)

PATRIKS NESS. "Septiņas minūtes pēc pusnaktis" (455 balsis)

REINBOVA ROUELA. "Eleonora un Pārks" (365 balsis)

Vecāku žūrija

NORA IKSTENA. "Mātes piens" (1037 balsis)

GABRIELA ZEVINA. "Grāmatnieks, kurš atrada dzīvi" (336 balsis)

HARUKI MURAKAMI. "Par ko es runāju, runādams par skriešanu" (128 balsis)

Starp konkursa laureātēm – arī balveniete

Ne vienmēr sanāk miermīlīgas sarunas

Labklājības ministrija jau vairākus gadus rīko konkursu "Labākais sociālais darbinieks". Tā mērķis ir apzināt un pateikt paldies sociālajiem darbiniekam, kuri aktīvi un godprātīgi strādā sociālā darba jomā un sniedz profesionālu atbalstu iedzīvotājiem dažādu problēmu risināšanā, kā arī popularizēt sociālā darbinieka profesiju. Šogad labklājības ministrs sumināja arī Balvu Sociālā dienesta darbinieci KRISTĪNI NOVIKU. Viņu sveica nominācijā "ledzīvotāju izvirzītais sociālā dienesta sociālais darbinieks". Šobrīd Kristīnes darba lauciņš ir ģimenes ar bērniem Balvu pilsētā, savukārt iepriekš viņa bija sociālā darbiniece Viksnas pagastā.

Vai šo darba jomu izvēlējāties apzināti?

-Laikam gan! Sākotnējā izglītība man ir sociālais pedagogs, kur paspēju nedaudz pastrādāt, pēc tam turpināju izglītoties maģistrantūrā tieši kā sociālais darbinieks. Esmu dzimus un augusi Rēzeknē, bet Balvos abi ar vīru ienācam kā jaunie speciālisti. Te ir mana ģimene, aug bērni. Esmu balveniete jau vairāk nekā desmit gadus. Darba pieredze Sociālajā dienestā veidojas kopš 2009.gada. Protams, šis nav viegls darbs. Sarežģīts tādā ziņā, ka sabiedrība gaida ātru un tiešu problēmu risinājumu. Vakar parādījās problēma, šodien jābūt risinājumam... Bet sarežģītas situācijas risināšanā ir *jānoiet* zināms ceļš ar konkrētiem uzdevumiem, un šāda veida situācijas nemēdz būt ērtas. Ir arī akūti dzīves gadījumi, kad jāreagē ļoti ātri, un, lai viss noritētu veiksmīgi, bieži sadarbojamies ar vistuvākajiem kolēģiem, ar Balvu novada bāriņtiesu, Balvu pašvaldības policiju.

Konkursa noslēgums notika Rigā, un Jums roku spieda labklājības ministrs. Kādas izjūtas palikušas pēc šī suminājuma?

-Tas noteikti bija liels pārsteigums, kad saņemu iestādes vadītājas zvanu ar informāciju par izvirzīšanu u nominācijai. Acīmredzot kāds mūsu darbu tomēr redz un novērtē. Darba sociālajā jomā diemžēl mazāk nepaliek, tas tikai nāk klāt.

Teicāt, ka Jūsu uzmanības lokā šobrīd ir tieši ģimenes ar bērniem Balvos. Kāds ir šis darba lauciņš?

-Teikšu, ka mūsu klienti diemžēl paliek arvien sarežģītāki. Mūsu redzesloka nonākušo ģimeņu vecākiem pietrūkst, piemēram, ikdienišķo prasmju: kā sadalīt ģimenes budžetu, kā iepirkties, kā uzturēt kārtību mājās, kā gādāt un rūpēties par bērniem... Vienkāršāk sakot, viņiem pietrūkst daudzas ikdienas prasmes. Tādēļ mēs ikdienā pievēršam lielu uzmanību šādām prasmēm, kas klientiem jāuzlabo vai jāapgūst no jauna. Arī ar apkārtējās vides sakārtošanu veicas kā nu kurā ģimenē. Vakara stundās, ja nepieciešams, pašvaldības policija brauc reidos un novērtē esošo situāciju ģimenē, skatās, vai tiek nodrošināta bērnu aprūpe un drošība. Citos gadījumos šie apsekojumi notiek kopā ar kādu kolēģi vai arī bāriņtiesas pārstāvi, ja konkrētā ģimene kādu problēmu dēļ nonākusi redzesloka.

Kā klienti uzver sociālā darbinieka apciemojumu un sarunas?

-Mūs uzņem dažādi. Ne vienmēr sanāk miermīlīgas sarunas. Protams, cilvēkiem vienmēr paskaidrojam savu nāciena motīvus un mērķi, cenšoties viņus iedrošināt līdzdarboties un saņemt mūsu atbalstu un palīdzību, lai esošā situācija uzlabotos. Šobrīd Balvos aktīvi darbojas psihologa vadītās dažādām mērķauditorijām paredzētās grupu nodarbības, kas klientiem sniedz lielu atbalstu. Protams, audzināt pieaugušus cilvēkus, ja viņu pašu motivāciju ir zema, nav viegli. Taču mēs stāstām arī par sekām, kādas var iestāties, ja klients nesadarbojas, necenšas ieklausīties speciālistu ieteikumos. Tad var sekot ģimenei ļoti nepatikams lēmums. Vislielākā veiksme sociālajā darbā ir saskarsme ar tā saucamajiem 'brīvprātīgajiem klientiem', kuri apzinās savas problēmas, nāk, lūdz palīdzību un līdzdarbojas. Skaitliski viņu gan nav daudz.

Kā Jūs raksturotu sabiedrību Balvos no savas kā sociālā darbinieka pozīcijas?

Foto: publicitātes foto

Suminājums Rīgā. Sociālā darbiniece Kristīne Novika ar Atzinības rakstu, ko viņai pasniedza labklājības ministrs.

-Brīziem pārņem sajūta, ka mūsu redzesloka klienti nenoņērtē, necenšas pēc iespējas vairāk gūt sev labumu, ko cenšāmies viņiem dot. Mani pašu visvairāk *uzrunā* un gribas palīdzēt sievietēm, kuras cieš no līdzatkārības, vardarbības no saviem vīriem vai civilvīriem. Nereti viņas pārtrauc šīs līdzatkārīgās attiecības, bet pēc laika atkal atgriežas iepriekšējā situācijā. Rada sarūgtinājumu, ka pēc vairākām nodarbībām ar psihologu, kad ir konstatēta problēma, tiek meklēts risinājums, sieviete uz konsultācijām vairs negrib nākt un nevēlas turpināt iesākto darbu, jo pašai jāsāk aktīvi līdzdarboties un tas šķiet apgrūtinoši. Diemžēl alkoholisma problēma skar arī sievietes, bet daudzas censās to slēpt. Vairums to atzīst tikai pēc tam, kad no ģimenes izņem bērnus un viņām tiek uzdoti konkrēti uzdevumi, kas jāizpilda. Mēs vienmēr uzsveram: jums pašiem jāgrib mainīties un rast pozitīvu risinājumu, lai ģimene neturpinātos problēmas.

Kāda ir šādu riska ģimeņu vērtību skala?

-Viņi zina pareizās, sociālajiem darbiniekiem vēlamās atbildes un saka – tā ir nauda, ģimene, veselība. Taču, tīklīdz sākam runāt par darbu, par strādāšanu un nodarbošanās iespēju meklēšanu, tā šī tēma vairs nepatik un kļūst *neērta*. Daļai ģimeņu darbs noteikti nav galvenā vērtība dzīvē un viņi to neuzskata par svarigu. Jāatzīst, daļa sabiedrības diemžēl ir smagi degradējusies. Esmu ievērojusi vienus un tos pašus cilvēkus: no rīta viņi ir vienā pilsētas ielā, pusdienu laikā grozās pie "Planētas", vakarpusē atkal nāk preti. Tie ir virieši barījos, kas ik dienu *rotē* pa pilsētu, tāpēc arī ir tik ļoti pamanāmi.

Vai nenožēlojat, ja ikdienā aizrit, strādājot sarežģītā un ne visai patikamā jomā?

-Priečājos par tām nedaudzajām mammām, kuras saņemas un pārtrauc savas neveselīgās attiecības ģimenei, līdz ar to uzlabojas arī viņu bērnu dzīve, un pašas sievietes jūtas laimīgākas, bērni smaidīgāki, priečīgāki. Tas dod gandarijumu. Mēs ar kolēģiem saprotam, lai kā arī nebūtu, tie ir mūsu iedzīvotāji, kuriem tiesības nākt izrunāties, izstāstīt to, kas uz sirds, mums viņi jāuzklausa un jācenšas palīdzēt, meklēt tieši viņu situācijai atbilstošu risinājumu. Parasti ar klientu kabinetā runājamies aptuveni stundu, pēc tam informācija jāapstrādā, jādokumentē, jāieved konkrētā lieta. Protams, visvairāk pārdzīvoju un atmiņā paliek gadījumi, kas skar ģimenes ar maziem bērniem.

Pastāstiet par sevi pašu.

-Ģimēn audzinām divus dēlēnus. Kā jau mammai, man ir lepnumis par saviem puikām, lai gan dažreiz, zinot par citu ģimeņu problēmām, medžu arī bažīties. Prieks, ka dēlēni sporto un dejo, priečājos par viņu pedagogiem šajās jomās. Pašai atpūtu sagādā garas pastaigas vienatnē pa dabas takām, kad varu ļauties brīvām domām. Balvos esam iedzīvojušies, šo pilsētu iemīlam dzīvojot.

Īsumā

Pavasarīs Rāmavā

Izstāžu komplekss "Rāmava" atkal aicina lauksaimniecības, lopkopības, dārzkopības, arī komunālās saimniecības jomu speciālistus un visus citus interesentus apmeklēt starptautiska mēroga pasākumu. "Rāmava" būs atvērta no 6. līdz 9.aprīlim. Būs iespēja piedalīties arī informatīvos semināros. Diskusiju tēmas dažādas - meliorācijas sistēmu uzturēšana un atjaunošana, aktualitātes gaļas liellopu nozarē, barības līdzekļu kvalitātes rādītāji, arī par lauksaimniecības politiku pēc 2020.gada. Par īpašu notikumu izstādes laikā uzskatāmas prezentācijas un diskusijas 7.aprīlī par tēmu "Atbalsts un aktualitātes lauksaimniekiem". Varēs skatīt arī kokgāzēju paraugdemonstrējumus, šķirnes trūšu kvalitātes ekspertīzi, pirts zonas aktivitātes un vēl citus notikumus. Izstādes oficiālā atvēršana 6.aprīlī pulksten 11.

No redakcijas. Laikraksts "Vaduguns" dāvina divas biletēs izstāžu kompleksa apmeklējumam. Kurš pirmsā - tam būs!

Meklē pretendentus konkursam "Sējējs 2017"

Lauku uzņēmējus, jaunos zemniekus, kā arī ģimenes laukos aicina droši pieteikties lauksaimnieku vidū populārajam konkursam "Sējējs 2017". Savus pretendentus var izvirzīt pašvaldības, lauksaimnieku un pārtikas ražotāju nevalstiskās organizācijas, lauku attīstības konsultanti. Dalībniekus vērtēs astoņas nominācijās un pasniegs arī balvu par mūža ieguldījumu lauksaimniecībā.

Interesanti, ka vēlas iedrošināt pieteikties arī mazās lauku saimniecības, jo vērtēšanas kritērijā tādi, ka katru vērtēs individuāli, neatkarīgi no saimniecības lieluma. Būtiskākais, ko nems vērā: saimniekošanas prasme un ieguldītās darbs, kā arī sasniegumi. Cer, ka atsaucību izrādis arī bioloģiskie ražotāji.

Konkursa pretendentus vērtēs šādas nominācijas: "Gada lauku saimniecība" (augkopības, piena un gaļas ražošanas saimniecības), "Gada uzņēmums pārtikas ražošanā", "Ģimene lauku sētā", "Jaunais veiksmīgais zemnieks", "Bioloģiskā lauku saimniecība", kā arī "Gada LEADER projekts vietējā rīcības grupā". Pieteikumi dalībai šajās nominācijās jāiesniedz SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" konsultāciju birojos vai arī LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvadēs līdz 2017.gada 1.jūnijam. Dalībniekus vērtēs arī nominācijas "Rītdienas sējējs – mazpulks" un "Zinātne praksē, inovācijas". Katrā konkursa grupā noteiks vienu laureātu, kurš saņems Gada balvu "Sējējs" (bronzas statuju), diplomu un naudas balvu. Būs arī veicināšanas balvas. Konkursa uzvarētājus godinās noslēguma pasākumā 2017.gada rudeni.

Turpinās traktortehnikas skates

Līdz 10.maijam mūspuses novadu pagastos ieplānotas traktortehnikas pavasara skates. Tāpēc Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra atgādina, ka ir pēdējais laiks pirms straujā pavasara lauku darbu cēliena sakātot un uzrādīt tehniku un piekabes ikgadējai tehniskajai skatei. Apskates laikā vadiņājam jābūt līdzīgiem atbilstošas kategorijas traktortehnikas vadītāja apliecībai, tehnikas reģistrācijas apliecībai un derīgai OCTA polisei. Pēc 2017.gada 30.jūnija par Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras sniegtajiem pakalpojumiem varēs samaksāt tikai ar bezskaidras naudas maksājumu.

Izskatās, sējumi pārziemojuši labi

Situācija ar graudu augu sējumiem izskatās diezgan cerīga. Tā vērtē Lauku konsultāciju un izglītības centra eksperti. Arī mūspuses lauku konsultanti priečājas, ka augsne žūst, un lauksaimnieki noskaņojušies straujam darbu ritmam. Latgalē visai atšķirīgs ir rapša lauku stāvoklis. Vietumis tas, barības vielu trūkuma dēļ, nedaudz mainījis krāsu. Kopumā lauku situācija nav slikta, lai gan, kā spriež Baltinavas novada lauku konsultante Sarmīte Tabore, vietumis sējumus varētu nākties pārstrādāt. Tirumos vērojami arī slapji pleķi, un augi tajos neuzrāda dzīvības pazīmes. Taču ar secinājumiem labāk nesteigties, īsto ainu redzēs, kad augu vegetācija atsāksies pa īstam un augi sāks strauji cerot.

Baltinavas novada domē

17.marta sēdes lēmumi

Kādus ceļus atjaunos?

Noteica šādu ceļu sadalījumu projekta "Pamatpakuļumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" pieteikuma iesniegšanai Lauku atbalsta dienestā (LAD) - 1.prioritātes ceļam – Čudarīne – Obeļova (0-5,93km) ar proporcionāli sadalito attiecīnāmo izmaksu summu 224195 eiro un 2.prioritātes ceļam Baltinava – Abriņas (0-1,85km) ar proporcionāli sadalito attiecīnāmo izmaksu summu 69 943 eiro, vadoties no kopējās Baltinavas novadam paredzētās attiecīnāmo izmaksu summas 400 000 eiro.

Atliek komisijas lēmumu

Atlika SIA "ICCO" 2016.gada 4.februāra iesnieguma "Par administratīvu akta apstrīdēšanu", kurā SIA "ICCO" lūdz atcelt Baltinavas novada domes Novērtēšanas un izsoļu komisijas 2016.gada 26.janvāra lēmumu, ar kuru komisija ir atteikusi SIA "ICCO" izsniegt izziņu par Baltinavas novada pašvaldības atteikumu par pašvaldības atteikšanos no pirmpirkuma tiesībām vai pirmpirkuma tiesību izmantošanu par SIA "ICCO" atsavināšanas darījuma rezultātā iegūto nekustamo īpašumu "Gabalini" (2016.gada 16.decembra nekustamā īpašuma pirkuma līgums) izskatīšanu līdz brīdim, kad Baltinavas novada domes rīcībā būs tiesas nolēmums vai citi valsts iestāžu izsniegti dokumenti, kas apliecinās, ka nekustamais īpašums "Gabalini" tīcis atsavināts atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu noteikumiem, un darījums par nekustamā īpašuma "Gabalini" atsavināšanu būs tīcis atzīts par tiesisku un spēkā esošu.

Atbalsta biedrības iesniegumu

Atbalstīja biedrības "Atvērtās pārvaldības partnerība Latvijā" aicinājumu izvietot afišas un norādes par parakstīšanās vietām un iespējām izteikt savu viedokli par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu"".

Atbalstīja biedrības "Atvērtās pārvaldības partnerība Latvija" aicinājumu radīt iespēju invalīdiem un slimām personām parakstīties, šīs personas apmeklējot mājās, par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu"".

Piešķir Atzinības rakstu un naudas balvu

Piešķīra Baltinavas novada domes Atzinības rakstu motokluba "Grifs" un motokrosa komandas "CAMK Latgale" sportistam IVO BENEDIKTAM SKABAM par uzrāditajiem augstajiem rezultātiem 2016.gada Latvijas čempionātā un Latgales čempionātā ziemas motokrosā un naudas balvu 2000 eiro apmērā.

Informē LAD

Izmaiņas dīzeldegvielas pieteikšanās termiņos

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka lauksaimniecības produkcijas ražotāji 2017./2018.saimnieciskajā gadā var iegādāties markētu dīzeldegvielu, kurai piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi. Pieteikties minētās dīzeldegvielas saņemšanai šogad varēs elektroniski LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) vienlaicīgi ar pieteikšanos platību maksājumu saņemšanai – sākot ar šī gada 11.aprīli. Pēdējā diena, kad varēs pieteikties dīzeldegvielas saņemšanai, ir 1.jūnījs.

Dīzeldegviela tiek piešķirta lauksaimniecības produkcijas ražotājiem izmantošanai tikai lauksaimniecības tehnikā – traktortehnikā un lauksaimniecības pašgājējmašīnās lauksaimniecības produkcijas ražošanai, kā arī kravas pāspārvadājumiem. To var iegādāties tad, ja tā tiek izmantota lauksaimniecībā izmantojamās zemes apstrādāšanai, kas būs apstiprināta platību maksājumu vai atbalsta mazo lauksaimnieku atbalsta shēmā saņemšanai; tādas meža vai purva zemes apstrādāšanai, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādāšanai zem zivju diķiem, kurā audzē zivis vismaz 20 ha platībā. Precīzāki dīzeldegvielas saņemšanas nosacījumi ir lasāmi LAD mājaslapā.

LAD ir veicis izmaiņas arī EPS, lai atgādinātu lauksaimniekiem par iespēju pieteikties dīzeldegvielas saņemšanai. Klientiem pēc Vienotā iesnieguma iesniegšanas sistēmā parādīsies uzaicinājums pieteikties dīzeldegvielai ar samazināto akcīzes nodokļa likmi.

Mācās gatavot senos ēdienus

Garda izēšanās Baltinavā!

Sestdien Baltinavā, bijušā bērnudārza, tagad novada muzeja telpās jauki smaržoja pēc pīrādziņiem, cepumiem, eļļā vārītām biezpiena bumbiņām un citiem gardiem našķiem. Pasākumā "Satic savu meistarū!", ko Latvijas Nacionālais kultūras centrs sadarbībā ar Latvijas novadu un pilsētu pašvaldībām organizē jau vienpadsmito reizi, Baltinavas novada jaunākā paaudze mācījās gatavot senos ēdienus, ko viņiem rādīja seno amata prasmju meistari no novada kopā ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas studentiem.

"Tikko pašu gatavotie našķi bija nedaudz padzisusi un tos varēja noturēt pirkstos, tie pazuda kārajās mutēs," pastāstīja viena no pasākuma dalībniecēm, skolotāja Iveta Gabrāne. Pasākumā piedalījās necerēti liels skaits dalībnieki, lielākoties mammai ar bērniem un vecmāmiņas ar mazbērniem. Čakla ēst gatavotāja ir mazā Emma Zelča, kura arī mājās labprāt darbojas virtuvē kopā ar vecmāmiņu. Arī pasākumā viņa līdzdarbojās ar prieku, tāpat kā citi dalībnieki. Pasākuma norises formas ir dažadas - dalībniekus aicina rīkot meistardarbnīcas, individuālās nodarbības, paraugdemonstrējumus, lekcijas, dančus un kopīgu muzicēšanu. Baltinavieši pasākumam bija izvēlējušies gan praktisko un nopietno, gan atraktīvo daļu. Senās prasmes apmeklētājiem bija aicinātas stāstīt un rādīt gan sievas Maruta Ločmele, Ingrīda Briede, Lucija Logina, Valentīna Daukste, Aelita Mežale, gan Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas pasniedzēja Nellija Kivkucāne ar studentiem. Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas studenti ar saviem pasniedzējiem, lai rādītu pasākuma dalībniekiem savas prasmes un iegūtās zināšanas, Baltinavā ierodas jau trešo gadu. Protams, saikne darbojas abpusēji. Šogad kopā ar pasniedzēju N.Kivkucāni bija atbraukuši trīs studenti - divi puiši un viena meitene, kuri ļoti saprotamā veidā stāstīja un rādīja bērniem savas prasmes un zināšanas. Studenti pasākuma dalībniekiem prezentēja galda kultūras un kulināro mantojumu vairākās paaudzēs. Studenti ir aptaujājuši savas mammai bija godu saimniecei un līdzī godos strādāt virtuvē ķēma arī Nelliju. "Kastroļi un pannas ratos iekšā un uz godu mājām projām!" atceras pasniedzēja. Agrāk našķus gan lieliem godīmi, gan svētkiem gatavoja mājās - neviens uz veikalū neskreja. Un veikalos tad arī nekas nebija nopērkams.

Pasākuma laikā interesenti muzejā varēja aplūkot arī novada iedzīvotāju Lucijas Loginas un Valentīnas Daukstes senos rokdarbus. L.Logina ir čakla rokdarbniece. Tas viņai nāk no dzimtas, jo arī mamma, vecmamma bija rokdarbnieces, vectēvs bija šuvējs. Sievietes, protams, darīja baltos, smalkos darbus. Pērn Lucija Meistarū dienās interesentiem rādīja, kā adīt cimdus, tādus savādākus, kādus tagad ada reti kurš. Šogad pa ziemu viņa notamborējusi galdaudautu. Bet cik rokdarbu darīnāts pusdienlaikā, kolhozā strādājot! Kamēr citi devās uz mājām pusdienu, Lucija turpat plāvā vai tirumā, apēdusi līdzpaņemto maižīti, steidza pabeigt kādu iesākto rokdarbu. Kur tos lika? Galdaudauts svētkos klāja uz galda, izšuvumus lika pie sienas. Katros svētkos savus - Lieldienās vienus, Vasarsvētkos otrus, Ziemassvētkos vēl citus. Agrāk bija problēmas nopirkst diegus. Tos tirgoja kontrabandas celā, kā tagad cigaretes vai alkoholu. Sievietes, kas tirgoja diegus, tos slēpa atkritumu kaudzē, ko saslaucīja istabas vidū un vēl slotu uzlika virsū. Tādās tās lietas! Ko ar izšuvumiem tagad dara? Lucija stāsta, ka tagad viņa ar tiem kapusvētkos klāj altārišus. Protams, sedz arī mājās. Viena ļoti skaista sega no ģimenes pūra lādes,- austā, bet pēc tam izšūta, esot bijusi aplūkojama izstādē Rīgā. Mazdēls, to ieraudzījis, teica: "Vecmamm, tas tavs deķītis bija izstādē!"

Savukārt 31.martā Baltinavas kultūras namā 12.30 interesenti aicināti rotājās ar dziedāšanu, miklu minēšanu un ticējumu skaidrošanu, ko vadīja novada etnogrāfiskā ansambla sievas, līdzdarbojoties bērniem. Ticējumus skaidroja Antonīna Krakope. Labākie miklu minētāji saņēma medaļas. "Bērni ļoti labi min mīklas," atzīst kultūras nama vadītāja Inta Ločmele.

Darbojās arī puikas. Našķu pagatavošanā pēc senajām receptēm nebija skubināmi arī mazie puikas. Paraugs viņiem bija Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas studenti - divi puiši.

Pasniedz senos traukos. Pēc senajām receptēm gatavotos našķus pasniedza senos traukos. Meistare Aelita Mežale ar pagatavotajām biezpiena bumbiņām stikla traukā.

Galds klāts. Pēc senajām receptēm gatavotie našķi - rozītes, cukura klinķeri, žagariņi, smilšu cepumi, biezpiena bumbiņas paši kusa mutē, knapi tiekot līdz galdam.

Rokdarbu meistare. Lucija Logina ir liela rokdarbu meistare - gan izšuvēja, gan tamborētāja, gan aditāja. Mūžā rokdarbu sakrājies pulka.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Konkurss "Cālis" Rugājos

Rugājieši dzied kopš mazotnes

Aizvadītajā piektdienā Rugāju tautas nama zāļi pieskandināja mazo konkursa "Rugāju novada cālis 2017" dalībnieku balsis. Šoreiz rādīt, ko iemācījušies kopā ar mūzikas skolotājām Aiju Ikstenu un Velgu Smoļaku, uz skatuves kāpa seši Rugāju un seši Lazdukalna pagasta bērni.

Pasākuma vadītāju Lielā cāļa un Saulstariņa lomās iejutās novada kultūras darba organizatore Santa Pērkone un Kultūras nodaļas vadītāja Gunta Grigāne, kura pirms pasākuma ar lepnumu apgalvoja: "Mūsu novadā dziesma ir cieņā - jau no bērna kājas dzied visi, kuri to var." Viņa priečājās, ka, salīdzinot ar pagājušā gada konkursu, pieaudzis arī dalībnieku skaits. Savukārt uz jautājumu, cik sen Rugājos notiek "Cālis", kultūras jomas darbiniecēm sākumā bija jāparēķina, līdz abas nonāca pie secinājuma, ka tā varētu būt jau 24.reize.

Pirmā pasākumu ieskandināja trisgadīgā Elza Pērkone, kura kopā ar Lielo cāli nodziedāja dziesmiņu "Cip, cip, cālīti", kā arī mazo konkursantu vecākie brāļi un māsas no vokālā ansambļa "Tonis". Pēc tam, Lielā cāļa un Saulstariņa iedrošināti, 12 mazie dalībnieki katrs nodziedāja divas dziesmas, bet noslēgumā kopā ar citiem pirmsskolas vecuma mazuļiem iepriecināja vecākus ar kopdziesmu "Mīlo māmiņu". Kamēr žūrija devās izvērtēt konkursantu sniegumu, skatītājiem bija iespēja vērot bērnu deju kolektīva "Ķipari" uzstāšanos, bet mazuļi devās rotaļās kopā ar mūzikas skolotāju Velgu Smoļaku.

Puika ar daudzpusīgām interesēm. 7 gadus jaunais Roberts Džendžs no Lazdukalna kopā ar mammu Diānu, gaidot žūrijas vērtējumu, vēl nezināja, ka saņems nomināciju "Intelīgentākais cālis". Roberta mamma atklāja, ka tā bija dēla pirmā uzstāšanās Rugāju novada konkursā un to viņš negribēja laist garām pat negaidīti uzbrukušās slimības dēļ. Puikas mamma pastāstīja, ka Roberts prot dziedāt vairākas valodās un pat mazliet spēlē garmošķu, kā arī interesējas par ģitāras spēli. Vēl Robertam piemītot arī mākslinieka dotības, jo ļoti patīk visu ko veidot no dažādiem materiāliem.

Kopā drošāk. Lai gan šoreiz konkursā vēl nepiedalījās, mazā Elza Pērkone, kurai nupat apritejuši trīs gadiņi, bija diezgan drosmīga, lai, atklājot pasākumu, kopā ar Lielo cāli nodziedātu dziesmiņu "Cip, cip, cālīši!". Viņas māmiņa Sarmīte atklāja, ka šim drosmīgajam solim iedrošināja Elzas lielā māsa Santa, kura bija pārtapusi par Lielo cāli.

Kopā ar skolotājām. Gan Velga Smoļaka, gan Aija Ikstena bērnu sagatavošanā konkursam "Cālis" ieguldījušas milzīgu darbu. A.Ikstena atklāja, ka pirms nedēļas Lazdukalnā notikušajā konkursā "Cālis" uzstājās visi mazie dziedātāji, bet uz Rugājiem devās tikai seši labākie. Aija atzina, ka *lampu drudzis* mazliet ieteikmēja audzēkņu vokālo sniegumu, taču tas ir tikai dabiski: "Bērni ir bērni, arī pieaugušos ieteikmē uztraukums." Abas skolotājas pauda pārliecību, ka šādi konkursi ir ļoti vērtīgi, jo radina bērnus brīvi justies uz skatuves un dod drosmi uzstāties. Savukārt Velga Vitola vēlējās pateikties visiem vecākiem, bērnu audzinātājām un auklītēm: "Mēs visi strādājam lielā komandā, jo vienam tas darbs nav paveicams." Viņa priečājās, ka konkurss kļūst aizvien populārāks un vecāki jau šobrīd sāk pieteikt mazuļus nākamgada "Cālim".

"Rugāju cālis". Godpilno nosaukumu "Rugāju cālis" šoreiz izpelnījās rugājiete Ērika Indriķa, kuru konkursam sagatavoja skolotāja Velga Smoļaka. Balvā meitene saņema ne tikai diplomi, bet arī ļoti noderīgu tāfeli un, protams, ļoti daudz apsveikumu.

Veltijums māmiņām. Kad visi uztraukumi bija aiz muguras, uz skatuves kāpa apvienotais mazo cāļu koris, lai nodziedātu dziesmu "Mīlo māmiņu".

"Dziedošākais cālis". 5 gadus jaunais rugājietis Rīnards Kalnējs, kurš konkursā "Cālis" piedalījās otro reizi, izpelnījās nomināciju "Dziedošākais cālis 2017". Viņa mamma Maruta neslēpa, ka, dēlam uzstājoties, vienmēr ļoti uztraucas, lai viņš neaizmirst vārdus: "Vienna dziesma bija diezgan sarežģīta, tādēļ prieks, ka viņš neko nesajauca." Maruta atklāja, ka dēlam ļoti patīk dziedāt un mājas viņš to dara bieži: "Viņš visām bērnu dziesmām zina vārdus no galvas un vienmēr dzied līdzi." Rīnarda māmiņa spriež, ka dēlam bērnībā dziedātās šūpuļdziesmas pozitīvi ieteikmējušas viņa muzikalitāti.

Pūš sveces. Kad viss bija izdziedāts, nodejots un diplomi ar balvām saņemti, Lielais cālis pārsteidza *cālēnus*, iestumjot zālē lielu, gardu torti ar svecēm. Bet kas jādara ar svecēm uz tortes? Tās jānopūš!

Lappusi sagatavoja I.Tušinska, foto - A.Kirsanovs

Pēc septiņu gadu prombūtnes atgriežas dzimtajā pilsētā

Nekur nav tik labi kā mājās

Balvenieti AIJU HARISSONI ar vīru HARIJU satieku viņu jaunajā mājā Balvos. Aija mani sagaida skaista, starojoša un laimīga. Un viņai ir iemesls tādai būt – pēc septiņu gadu prombūtnes bijusi balveniete atkal atgriezusies mājās pie savējiem. Kad galda celta aromātiska un karsti kūpoša tējas tase, Aija vājsirdigi atzīst, ka nenožēlo nevienu svešumā pavadīto dienu, jo šajā laikā ieguvusi tik daudz – nenovērtējamu dzives un darba pieredzi un galu galā arī vīru!

Tāpat kā katram aizbraucējam no Latvijas, arī Aijai ir savs stāsts, ko viņa sāk ar vārdiem, ka vienmēr visiem teikusi, - ja arī kādreiz nāksies pamest valsti, tad tas būs tikai bērnu dēļ, kā tas arī notika. Atklāsme par to, ka jāpamet grāmatvedes darbs un jādodas projām no valsts, jaunajai sievieteit atnāca, kad dēls pabeidza mācības vidusskolā un iestājās Jūras akadēmijā, kur ir liela mācību maksa. Pašai Aijai bija kreditsaitības, un vienīgais risinājums, kas tobrīd šķita pareizs, bija doties uz Īriju pie draudzenes Elitas, kura tur kādu laiku jau dzīvoja: "Domāju, vismaz tik daudz savam bērnam varu dot kā apmaksāt studijas. Tieši tobrīd ciemos bija atbrauksi Elita, kura stāstīja, ka Īrija ar darbiem paliek arvien sliktāk, mudinot – ja vēl gribu ko mainīt, ir pēdējais laiks to darīt. Nācās pieņemt lēmumu."

Par šokolādi tagad zina visu!

19.jūnijā Aijas dēls nosvinēja izlaidumu, bet jau nākamajā dienā viņa sēdās lidmašīnā un skumju sirdi aizlidoja uz Īriju, jo Balvos pie vecvecākiem palika 9 gadus vecā meita Anete. Sākums mazajā strādnieku pilsētīnā Navanā, kas atradās 60km no Dublinas, bija smags. Dodoties projām, Aija bija pārliecināta, ka uzreiz varēs sākt strādāt un pelnīt, taču tā nenošķita – darbu nācās gaidīt vairāk nekā mēnesi. Tai laikā viņas lielākais atbalsts bija Elita, kura Aiju baroja, izklaidēja un arī mierināja, jo pilsētā bija izplatījušās baumas par fabrikas slēgšanu. Augustā beidzot pienāca ilgi gaidītais darba piedāvājums. "Grāmatvedei sākt strādāt šokolādes fabrikā nudien nebija viegli. Dariju visu, ko vajadzēja – fasēju un dekorēju šokolādi, tai-siju konfektes. Dienas maiņā strādāja vairāk nekā 10 latvieši, viņu vidū meitenes no Alūksnes un viena arī no Balvu rajona. Bija grūti gan fiziski, jo sākumā strādājām pa 10 stundām dienā, bet vēl vairāk emocionāli. Pēc darba piekususi spēju knapi aiziet mājās gulēt, jo nākamajā rītā 5 jau atkal bija jāceļas, lai pulksten 6 būtu fabrikā," atminas Aija. Taču viissmagākās bija brīvdienas – piektiena, sestdiena un svētdiena. Ja piektienas pagāja, atkopjoties no smagās darba nedēļas, tad sestdienās un svētdienās vienmēr pārnēma skumjas pēc bērniem un tuvajiem Latvijā. "Paldies manai Elitai, kura palīdzēja gan emocionāli, gan visādi citādi. Joprojām apbrīnoju latviešus, kuri riskēja un aizbrauca uz Īriju vieni paši – bez kontaktiem un pazišanās. Cepuri viņiem nost!" teic Aija. Taču, lai cik arī grūti nebija, viņa nenožēlo nevienu dienu no trīs gadiem, ko pavadija šokolādes fabrikā. Viņa ieguva tik daudz zināšanu par šokolādi! Tagad Aija zina, ka, ieraugot tikko atvērtā konfekšu kastē baltas konfektes, tās nav jāmet ārā, jo nav vecas. Vienkārši šokolāde bijusi par karstu vai arī tā nav uzglabāta pienācīgā temperatūrā.

Bija dienas, kad Aija darbā caur savām rokām izlaida aptuveni 6 tūkstošus kilogramu konfekšu. "Protams, sākumā mani kā jauniņo ielika vienā no sarežģītākajām vietām uz līnijas, taču, pēc dabas būdama sliņķe ar racionālu prātu, izdomāju, kā darbu padarīt ātrāk. Pamazām

Pieņemts pareizais lēmums.
Namamāte Aija (no labās), namatēvs Harijs un Anete jau iedzīvojušies savā jaunajā mājā - šeit nosvinēti pirmie Ziemassvētki un sagaidīts Jaunais gads, bet priekšā vēl Lieldienas un daudzi citi svētki. "Galvenais, ka esam sapratuši - pieņemts pareizais lēmums. Mums bija jābrauc uz Latviju," ir pārliecināta Aija.
Foto: A. Kirsanovs

piešāvos, un tā lieta aizgāja. Nopelnīt arī varēja," atzīst balveniete. Sākumā viņa dzīvoja tāpat kā lielākā daļa iebruceju – kopā ar citiem īreja vienu 4 guļamistabu māju, par kuru maksāja 300 euro mēnesi, neskaitot pārējos rēķinus. Taču ar nopelnīto varēja gan apmaksāt dēla studijas akadēmijā, gan atdot Latvijā iekrātos parādus.

Sākums nebija viegls

Pēc gada uz Navanu atbrauca arī Anete, kura uzreiz pēc Aijas ierašanās Īrijā neizdevās iekārtot skolā, jo izrādījās, ka viņai vienkārši nav vietas. "Man viss bija izdomāts. Nolēmu, ka aizbraukšu uz Īriju pirmā, aiziešu uz skolu, pieteikšu Aneti, un jau augustā viņa būs pie manis. Taču izrādījās, ka brīvu vietu nav. Uzrakstīju vairākām skolām iesniegumus, vienā bija gatavi paņemt. Solīja, ka vēlāk atsūtīs vēstuli ar vajadzīgo sakāstu skolai. Tobrīd man vēl nebija nekādas saskares ar īriem un es nezināju, ka vēstuli varu arī nesagaidīt. Taču tā arī notika," atklāj Aija. Par laimi, Aneti skolā tomēr paņēma un viņa uzsāka mācības 3.klasē. Arī meitai sākums nebija viegls – vislielākais šķērslis izrādījās valodas barjera. "Vienā dienā Anete man saka: mamma, tu zini, cik ir grūti, kad visapkārt tev runā un tu neko nesaproti. Es mierināju: zinu, meitiņ, zinu – man arī tāpat bija! Sākumā viņai draudzenes bija iebruceju meitenes, bet pēc trīs mēnešiem, kad Anete jau apguva angļu valodu, parādījās arī citas," stāsta Aija.

Pēc nostrādātajām 17 stundām pateica,- pietiek!

Tad vienā no iepazīšanās portāliem Aija satika VIŅU - simptātisku īru virieti, vārdā Harijs, kurš dzīvoja 30km attālajā Drohedas pilsētā. Pēc sarakstes internetā sekoja pirmā tikšanās un iepazīšanās. "Harijam uzreiz paziņoju, ka man nav nekādu nopietnu nodomu – pēc dienām gadiem es braukšu atpakaļ, bet tagad vienkārši vajadzīgs cilvēks, ar kuru parunāt angļiski. Vispār visiem uzreiz dariju zināmu, ka uz Īriju atbraaucu uz 4 gadiem, kamēr dēls studē. Taču pārējie par šo teikumu vien smīkņāja apgalvojot,- trīs gadi paies, tu Latviju vispār nepiešķiri, pat atvajinājumā uz turieni vairs nebrauksi. Tobrīd pie sevis domāju, - kā būs, tā būs. Taču Harijs, neskatoties uz manām iebildēm, bija apņēmības pilns un teica,- nu labi, man būs vissmaz divi gadi, lai pārliecinātu tevi palikt te," atminas Aija.

Jau pavisam drīz viņa ar Aneti pārcēlās uz dzīvi pie Harija – meita veiksmīgi iejutās jaunajā skolā, savukārt Aija jaunajā darbavietā – salātu

fabrikā – piedzīvoja vienu no smagākajiem laikiem savā dzīvē. "Biju pārliecināta, ka mūsdienās vergturiba ir atcelta, taču tur sapratu, ka tā nav. Pats briesmīgākais bija fakts, ka menedžeris, kurš strādniekiem radīja briesmīgos darba apstākļus, izrādījās latvietis! Es gāju uz darbu un nekad nezināju, strādāsim 5, 8, 10, 12 vai pat 17 stundas no vietas," teic balveniete. Jau darba pārrunās personāldaļas vadītājs īrs viņu brīdināja, ka fabrikā strādāt nav viegli. Joti daudzi neiztur, turklāt sākumā trīs dienas bija jānostrādā par velti, lai darba devējs saprastu, vai strādnieks būs gana labs. Aiju pieņēma. Viņas darba pienākumos ietilpa dārzenu miemošana, rīvēšana, salātu griešana – tas viss notika ar rokām, turklāt jāstrādā bija mitrumā un auksztumā. Visu varēja pieciest, lai arī viegli nebija, taču visvairāk sarūgtināja attieksme – Aijai kā jauninajai neviens negribēja pamācīt, kā labāk strādāt. Sak, ja man bija grūti, lai arī tev ir grūti: "Un tie bija mūsu milje tautieši latvieši... diemžēl. Pēc maiņas, kurā nostrādāju 17 stundas no vietas, mans pacietības mērs bija pilns un es aizgāju no darba."

Laiku lieki netērēja

Gadu Aija nodzīvoja mājās bez darba, taču lieki laiku netērēja. Pēc profesijas būdama grāmatvede, viņa iestājās trīs mēnešu grāmatvedības kursos, kurus absolēvējot, kļuva par starptautiskās grāmatvežu asociācijas biedri. "Ja neesi šis vai citu asociāciju biedrs, atrast grāmatvežu darbu Īrijā ir praktiski neiespējami. Sākumā sanēmu daudz atteikumu, jo trīs gadus nebiju strādājusi savā profesijā, taču tad uzsmaidija veiksme un es kļuva par grāmatvedi kādā firmas ofišā Dublinā," pieredzē dalas balveniete. Tas arī bija vērtīgs laiks. Radās iespēja salīdzināt institūciju darbu Latvijā un Īrijā. Tagad Aija zina, ka Īrijā auditori ir padomdevēji un draugi, ar kuriem var konsultēties, piezvanīt un visu pajautāt, tādi ir arī ieņēmumi dienesta darbinieki. "Latvijā sodu varēja nopelnīt par pāris santīmiem, savukārt Īrijā kļūda neskaitās līdz 100 euro. Atšķirība būtiska!" teic Aija.

Punktu pielika Harijs

Divu gadu laikā, ko Aija sākumā deva Harijam, viņš nevis izdomāja, kā viņu noturēt Īrijā, bet sāka kalt plānus par atgriešanos Latvijā. Viņam pietika atbraukt uz Balviem vienu reizi, lai saprastu – šī vieta būs īstā! Aija vēl tagad atceras, kā Harijs pirms braukšanas "google.lv" apskatījās, kā pie mums izskatās, bet viņa labākais draugs brīdināja, - esi gatavs šokam: "Īri ir pārliecināti, ka visas bijušās PSRS valstis ir

tikpat kā trešās pasaules valstis, ka te dzīvojam lielā nabadzībā un trūkumā. Atbraucām, pēc pāris dienām Harijs zvanīja draugam un teica: tu neticēsi, es patiešām esmu šokā. Te ir tik skaitilīgi!" atminas balveniete.

Sapnis par pārceļšanos kļuva vēl reālāks, kad Aija un Harijs Balvos iegādājās māju, kurā uzreiz sākās celtniecības un remontdarbi. Tikmēr viņiem bija laiks pamazām kārtot somas un ar kurjeru uz Latviju atsūtīt daļu iedzīves. Pagājušogad septembrī Aija, tuviniekiem neko nezinot, vienkārši un skaistā laulību ceremonijā Īrijā kļuva par Harisona kundzi, bet jau novembrī ģimene pārcēlās uz dzīvi Balvos – pie savējiem. Aija tikai tagad atskārtusi, - mēs, latvieši, nespējam novērtēt tuvās attiecības ar ģimeni, jo, piemēram, Harijs praktiski neko nezina par saviem radiem. Tas tādēļ, ka Īrijā bieži vien bēmi 16-17 gadu vecumā aiziet no ģimenes un kļūst pastāvīgi vai arī 18 gados viņus vecāki vienkārši izliek no mājām. Latviešiem ģimene ir daudz lielāks spēks.

Pirmā doma – Latvijā ir labāk

Tagad, kad Aija atgriezusies uz dzīvi dzimtajā pusē, viņa spriež, ka viss varēja izvērsties arī savādāk, jo vienu brīdi viņa ar Hariju apsvēra domu iegādāties māju Francijā. "Bijām tur, un man joti iepatikās šī valsts. Tāpat kā Itālija un Spānija. Beidzot piepildīju savu dzīves sapni un aizbrauca uz Spāniju. Bet tur - jūra smird, no saules viss izdedzis. Guļu pludmalē un prātoju: visur, kur braucu, pirmā doma, kas ienāk pārāt – pie mums ir labāk! Latvijā pie jūras smaržo priedes, čivina putniņi, smiltis rāpo kukainīši," par savām atklāsmēm teic Aija.

Viņa sapratusi arī to, kādēļ latviešiem kļājas tik slīkti. "Paši vien vainīgi, jo esam joti pacietīgi. Vienīgais, ko visapkārt dzirdu: ko tad es varu izdarīt, uz vēlēšanām neiešu – nav jēgas! Ja visi tā domās, nekas nemainīsies. Redzot, kas noteik, arvien vairāk nāk atmiņā "Sūnu ciema zēni". Gaidisim Laimes lāci, kurš atnāks, visu sakārtos, iedos labas algas, sabārs politikus, kuri zog, un viss būs kārtībā! Bet vai sagaidīsim?" retoriski jautā balveniete.

Viņa ir apņēmības pilna savu dzīvi un nākotni veidot pati: "Pagaidām ar Hariju baudām bezdarbnieka statusa priekšrocības un mēģinām aprast ar balveniešu drūmajām sejām un dažviet nelaipno apkalošanu veikalos. Mums pietrūkst cilvēku smaidu, jo Īrijā smaida visi. Citādi viss kārtībā - Anete mācās Balvu Valsts ģimnāzijas 8.klasē, mammīte, draudzenes un tuvākie tepat blakus. Beidzot esmu mājās!"

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Laika zīmes

Kāds šogad varētu būt aprīlis?

Ticējums vēsta: aprīlis nav aukstāks par martu un siltāks par maiju. Ja 1. aprīlī list, tad būs dāsns meža ogu gads. Ja aprīlis slapjs – Jāņi sausi. Ja aprīlis mitrs – laba sēju vasara, bet ja aprīlis pērkona negaisi, vasara sulta un būs labas riekstu ražas. Iespējams, šie ticējumi vismaz daļēji piepildīsies un sulu mēnesis ar savu mainīgo dabu atvedis labu vasaru.

Pēdējos četros gados laika apstākļi marta beigās un aprīla sākumā ir līdzīgi. Gājputnu atgriešanās ir ritmiska un nesteidzīga. Pirmos lauku cīruļus Latvijas austrumu pierobežā novēroja marta pirmajās dienās, bet masveidīgi sāka atgriezties marta otrajā pusē. Izņēmums ir baltais stārkis, kurš šopavasarā atnāca marta vidū balts un cēls, kas, iespējams, ir agrākais novērojums Latvijas austrumu pierobežā. Ticējums vēsta, ja stārkis ierodas balts, būs laba un Saulaina vasara. Gājputnu vienmērīga atgriešanās norāda uz to, ka pavasaris, lai arī agri sācies, bet lēni un vienmērīgi turpināsies arī aprīli. Lauku cīruļi Austrumlatvijā iedziedāja vecā mēnesi, bet tas savukārt norāda uz siltu pavasari. Atbilstoši februāra un marta nozīmīgām dienām, aprīlis rādās būt mērens un lielākoties sauss. Laikā līdz Lieldienām (16., 17.aprīlis) laika apstākļi mainīgi. Ja mēneša sākumā dažas siltas dienas, tad vēlāk dienās ap + 5 līdz +10 grādi un naktis nereti sals. Nokrišņi īslaicīgi, šajā laikā iespējams arī slapjš sniegs un cīrulputenis. Lieldienā nedēļā saulainas dienas mīsies ar mākoņainām un pārsvarā sauss. Dienās ap + 10 grādiem un naktis daudzviet salnas. Mēneša vidū, Lieldienās, laika apstākļi līdzīgi. Dažviet īslaicīgi nokrišņi, naktis vietām salnas un dienā ap +10, + 12 grādiem. Pēc Lieldienām, laikā līdz Jurģim (23.aprīlis), laika apstākļi mainīsies uz īsti pavasāriem. Ja vēl līdz Jura dienai skaidrās bezvēja naktis iespējamas nelielas salnas, tad saulainās dienās termometrs daždien pakāpsies līdz + 15 un vairāk grādiem pēc Celsija. Vēlāk, pēc 23.aprīļa, silts un daždien arī vasarīgs laiks, kad temperatūra dažviet pakāpsies līdz + 20, +24 grādiem. Dienām, kas pārsvarā būs siltas un saulainas, sekos īslaicīgi nokrišņi un pirmie pērkona negaisi.

Kopumā aprīlis būs tuvu vidējiem rādītājiem temperatūru un nokrišņu ziņā. Tuvāk jūrai siltāks un arī nokrišņu vairāk, bet Latvijas austrumos nokrišņu mazāk un drusciņ vēsāks.

Pavasari vēlot, VILIS BUKŠS

Interesanti

Perovskija - labi aizmirsts vecais

Lavandas zili ziediņi garās ziedkopās, sudrabota lapotne un izteiksmīgs aromāts - tāda ir perovskija jeb krievu salvija 'Peek-a-blue'. Ziedēšanu sāk Jānos un zied līdz agram rudeni, skaisti zaigojošs ziemas salā. Smalkie ziediņi puķudobei piešķir gaisīgu dūmaku.

Kas ir perovskija?

Balodeņlapu perovskija ir līdz 150 cm augsts, izcili dekoratīvs, ļoti aromātisks puskrūms ar sudrabaini pelēkzaļu lapojumu un sīkiem, gaiši violetiem līdz tumši violetiem ziediem garās, zarainās ziedkopās. Savvaļā tā sastopa Centrālāzijā, kur aug sausās, saulainās vietās. Stādot dārzā, tai jāizvēlas saulaina vieta. Tā labi aug arī barības vielām nabadīgā augsnē un ir sausumzīturīga, labi aug arī nedaudz mitrākā augsnē, tikai vajadzīga ļoti laba drenāža. Augs mūsu klimatā labi pārziemo, vienīgi nepatik kails. Uznākot kailsalam, ieteicams perovskiju krūmu pārsegāt ar eglu zariem, apliekot tos arī apkārt krūmam, jo tai ir plaš sakņu tīkls tuvu zemei. Pavasari krūms mostas vēlu - reizēm tikai maija otrajā pusē izdzēn jaunus dzinumus.

Kāpēc vērts stādīt dārzā?

Perovskija ir ātraudīga. Pavasari iestādot mazu stādiņu, tas pāris mēnešu laikā jau būs sakuplojis par kārtīgu krūmu. Garš ziedēšanas laiks - tā zied no jūnija līdz oktobrim. Viskrāšņāk - jūlijā. Noziedot ziedi nenobirst, bet, līdzīgi kā lavandai, spilgti zilās ziedkopas kļūst aizvien bālākas, pelēcīgākas, līdz pārkoksnejas. Augsnes prasību ziņā ir pietīcīga, labi pacieš gaisa piesārņojumu un pati izmantojama piesārņotu augšņu atveselošanai, kā arī nav novēroti kaitēki un slimības.

Dekoratīva arī ziemā?

Tuvojoties rudeni, perovskijas dzinumi pamazām pārkoksnejas, apgrīzot rudeni, attāj aptuveni 1/3 auga augstuma. Pavasari, līdzko uz iepriekšējā gada dzinumiem parādās svaigi, gaiši pelēkzaļi pumpuru

ZINI!

Perovskijai visas auga virszemes daļas ir smaržīgas, ziedus var izmantot tējās, salātos, dzērienu dekorēšanai, aromatizēšanai, smaržigu spilventiņu pagatavošanai.

Ļoti bagātīgi satur ēteriskās eļļas. Tāpēc ziedi pievilina tauriņus, bites, kamenes.

Ko stādīt blakus?

Perovskijas skaisti izskatās stādītas grupās vienas pašas. Bet izcili krāšņi stādījumi veidosies, kombinējot ar ehnācijām, rudbekijām, rozēm, floksiem, gipsenēm, dieniedēm, it īpaši dzelteno un oranžo ziedu šķirnēm, kā arī labs akcents balto ziedu dobē.

Kādas šķirnes stādīt dārzā?

Perovskia 'Blue Spire' - 120 cm augsta ar lavandzīliem ziediem, zied augustā - septembrī.

Perovskia 'Little Spire' - 60-75 cm augsta ar tumši ziliem ziediem, zied jūlijā - oktobrī.

Perovskia 'Lacey Blue' - 45-60 cm augsta. Ziedi tumši zili - purpurzili, zied jūlijā - septembrī.

Perovskia 'Denim Lace' - 65-75 cm augsta, ziedi zili - violetzili blīvās ziedkopās, zied jūnijā - septembrī.

Dārza darbu kalendārs aprīlī

P		3 Augošs mēness 21.39	Vz	10 Pilnmēness 09.08	Sv	17 Dilstošs mēness 12.57	M	24 Jauns mēness 15.16	A
O		4	L	11	Sk	18	25		
T		5	J	12		19	26		
C		6		13		20	27		
P		7		14		21	28		
S	1	8		15		22	29		
Sv	2	9		16		23	30		Vz

-labākais laiks potēšanai, spraudeņu ņemšanai, augļu novākšanai
-labākais laiks stādišanai, koku un krūmu apgrīšanai, mēslošanai

-nelabvēlīgs laiks dārza darbiem

-Lapu dienas

-Augļu dienas

-Sakņu dienas

-Ziedu dienas

Izmantotie materiāli: interneta portāli

Darbi aprīlī

Augļu dārzā:

- Veido augļu koku vainagus.
- Stāda augļu kokus un krūmus.
- Izgriež bojātos dzinumus avenēm.
- Pavairo ogu krūmus ar noliektēniem un koksainajiem spraudēniem.
- Stāda jaunos augļkociņus un ogulājus.
- Stāda košumkrūmus un dzīvžogu. Virs zemenēm var veidot agrotikla vai plēves tuneļus.

- Ja martā nebija piemērotu apstākļu, bet augļu koki un ogu krūmi pēc skata paši *prasās* pēc veidošanas, vēlams to izdarīt tikai līdzpumpuru brišanai. Tad tos var nomiglot ar dabiskiem augu aizsardzības līdzekļiem, lai mazinātu kaitēķu un slimību izplatību.
- Pamazām atsedz vīnogulājus. Kad augsts pilnīgi atkususi, tiem dod papildmēslojumu, vislabāk šķidrā veidā. Pirms pumpuru plaukšanas ieteicams vīnogulājus nomiglot ar 1% Bordo šķidrumu, kas tos aizsargās pret neīsto miltrasu.

Košumdārzā:

- Apgrīž dzīvžogu, kamēr nav saplaukuši pumpuri.
- Mēneša beigās mežvīteņiem un rozēm noņem segumu.
- Jāaprušina un jāmēlo augt sākušās tulpes, narcises un citas pavasari ziedošās sīpolpuķes.
- Liljām uzmanīgi noņem rudenī uzlikto kūdras vai citu segumu, lai nenolauztu asnus.
- Sēj un mēlo zālienā, atjauno bojātās vietas.
- Apgrīž daudzgadīgās graudzāles.
- Gatavo dobes gladiolām, dālījām un citām sīpolpuķēm.
- Sēj viengadīgās puķes (klinīgerites, magones, ešolcijas, rudzupuķes).
- Aprīļa beigās vasaras krizantēmas, kosmejas, klinīgerites un pukzirnīšus stāda jau pastāvīgā vietā dobē.

Telpās:

- Pārstāda istabas puķes, mēlo telpaugus.
- Pavasara ģenerāltīrīšanai piemērotas Dvīņu, Svaru un jo sevišķi Ūdensvīra dienas dilstoša mēness laikā.
- Logus tīrīsim gaisa (Ūdensvīrs, Dvīņi, Svari) un uguns (Auns, Lauva, Strēlnieks) dienās.
- Ziemas apgērbu skapī liksim dilstoša mēness dienās.

Sakņu dārzā:

- Pārrok komposta kaudzi.
- Aprīļa vidē diedzē kartupeļus sēklas laukam, kas jāstāda maija vidū.
- Sēj burkānus, dilles, redīsus, pētersīlus, kāļus, var stādit mārrutku saknes. Sēj brokoļus un viengadīgās puķes (klinīgerites, magones, rudzupuķes u.c.).
- Mēneša vidū dārzā, ja laika apstākļi atļauj, sēj salātus un spinātus.
- Apkopj, mēlo zemenes, uzsien vīnogulājus.
- Mēneša beigās, ja laika apstākļi atļauj, stāda agros kartupeļus, sēj burkānus un pētersīlus.

Siltumnīcā:

- Neapkalināmās siltumnīcās sēj salātus, kastītēs sēj kāpostus, kolrābjus, ziedkāpostus.
- Sēj asteres, lauvmutītes, samtenes.
- Sēj gurķus neapkalināmās siltumnīcās. Sēj kastītēs verbenas un citas vasaras puķes, ko audzē ar pārstādīšanu.
- Mēneša beigās sēj salātus, spinātus, lapu pētersīlus, kolrābjus, arī zālienu.
- Izpiķē kāpostu dēstus, kuriem jau ir pirmās īstās lapiņas.

Dārza darbiem nelabvēlīgas dienas:

26., 27. aprīlis.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **4.** (00.00-03.39), **10.** (21.08-24.00), **11.** (00.00-21.08), **19.** (06.57-18.57), **26.** (03.16-24.00), **27.** (00.00-03.16) **aprīlī.**

Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frīzūra saglabātu formu - **8.**, **10.**, **22.aprīli.**

Laiks jebkuram praktisko darbu (līgumu, biznesa) iesākumam: **5.**, **10.**, **17.**, **20.**, **24.**, **28.**, **29.**, **30.aprīli.**

Mēness tukšais laiks - piemērots, lai pabeigtu iesāktoto, sakārtotu domas un atpūstos. Šajā periodā labāk nesākt neko jaunu, jo rezultāts var nesniegt cerēto. **Aprīlis - 4.** (23.45-00.00), **5.** (00.00-01.13), **7.** (03.16-07.20), **9.** (11.21-15.34), **11.** (21.19-24.00), **12.** (00.00-01.42), **14.** (07.18-13.27), **16.** (21.26-24.00), **17.** (00.00-02.05), **19.** (12.57-13.52), **21.** (21.23-22.43), **24.** (00.34-03.33), **26.** (00.53-04.56), **28.** (04.19-04.39), **30.** (00.28-04.48).

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

○ Zemgaļi sakauj vācu bruņiniekus. 13. gadsimta nogalē krusta karu cīnās Baltijā tuvojas noslēgumam un lielākā daļa reģiona tautību ir pakļautas un kristītas. Vienīgi zemgaļi joprojām spītiņi pretojas. 1287. gada martā pie Garozes upes šī senā tauta nodemostrē izcīlas karotprasmes un gūst spožu uzvaru pār Vācu ordeņa Livonijā bruņiniekiem un viņu sabiedrotajiem.

○ Cērt vārtus uz Japānu. 1943. gada 20. novembrī iespaidīga Sabiedroto flote Klusajā okeānā dodas uz Taravas atola salu krastiem. Jūras kājniekiem jāpaver ceļš ofensīvai pret Japānu. Izvēršas asījaina cīņa vairāku dienu garumā, kurā dzīvību zaudē ap 6400 amerikāņu, japānu un korejiešu karavīru.

○ Olas krāso jau senatnē. Kristieši svin Lieldienas jau aptuveni 2000 gadu. Tie ir vieni no gada nozīmīgākajiem svētkiem ar savām tradīcijām un simboliem. Mūsdienās varētu šķist, ka Lielās dienas rituāli ar olām un to krāsošanu ir tikpat seni kā pasaule vai vismaz kā Kristus augšāmcelšanās. Taču tā nav.

○ 24 fakti par Hannibalu un feniķiešiem. Kādu kaujas taktiku viņš izmantoja, cik ziloņu sūtīja cīņā? Ko feniķieši darīja ikdienā, vai viņi izgudroja alfabetu? Divi duci interesantu un skarbu fakti par lielvaru, kas spēja vienīgā apdraudēt Romas impēriju. Runa ir par Kartāgu – feniķiešu tirdzniecības pilsētu Āfrikas ziemeļu krastā.

○ Rokellers iekaro Nujorku. Miljardieris Džons Rokellers iesaistās celtniecības projektā, kas sola piešķirt Nujorkai jaunu veidolu, bet viņam - visu cienīta un mīlēta mecenāta slavi. Taču iecere izgāžas: projekta partneris no spēles izstājas, bet miljardieris paliek ar iespaidīgu rēķinu uz galda. Tagad viņam jāliek lietā sava izdoma un naudasmaks, lai nekļūtu par apsmieklu.

○ Briti spiego Kremlī. Britu slepenajam izlūkdienestam "MI6" veicas, kad pie tā vēršas kāds padomju pulkvedis. Divus gadus Oļegs Peņkovskis piegādā svarīgu informāciju, kam ir būtiska loma cīņā pret Padomju Savienību, līdz spiegu 1962. gada oktobrī aprietina.

○ Asinis šķist, drēbes plisti. 18. gadsimtā daļu britu sabiedrības vilināt vilina sieviešu bokss. Krogos un netīros ielu pagalmos cīnītājas sit un plēš viena otru, līdz uz asījainās miesas ir tik vien kā skrandas. Uzvarētājai tā ir iespēja kaut ko nopelnīt vai vismaz kārtīgi paēst un piedzerties.

○ Pazemē zem nacistu zābakiem. Mēnesi, gadu, divus gadus... Nelielā, pašu izrakta telpā zem kādas mājas grīdas no nacistiem slepjās 11 ebreju. Viņi bieži cieš slāpes un badu un dzīvo pastāvīgās bailēs. Bailēs tikt notvertiem.

Citādā Pasaule

○ Dvēseļu ceļvede Valda Upeniece. "Pie manis nāk ar smagām slimībām un dvēseles sāpēm."

○ Būrējas Vidzemes sirdī. Cēsu pilsdrupās mistiskās būtnes sastopamas vēl šobaltdien.

○ Zintnieks Voldis Prancāns. "Zinātnieks nozīmē zināt, ekstrasens – būt jūtīgam."

○ Sadzīves maģija. Padomi darbavietas enerģētikai.

○ Valentino gredzena lāsts. Senā rota laupa dzīvību kinozvaigznei un citām slavenībām.

○ Sātana bībele. Pasaulē lielākā grāmata joprojām glabā bāsis noslēpumus.

○ Katrā "Citādā Pasaules" numurā: astroloģes un numeroloģes prognozes, cilvēkstāsti un dziednieka padomi, noderīgas ziņas un Mēness dienu kalendārs.

Ilustrētā Junioriem

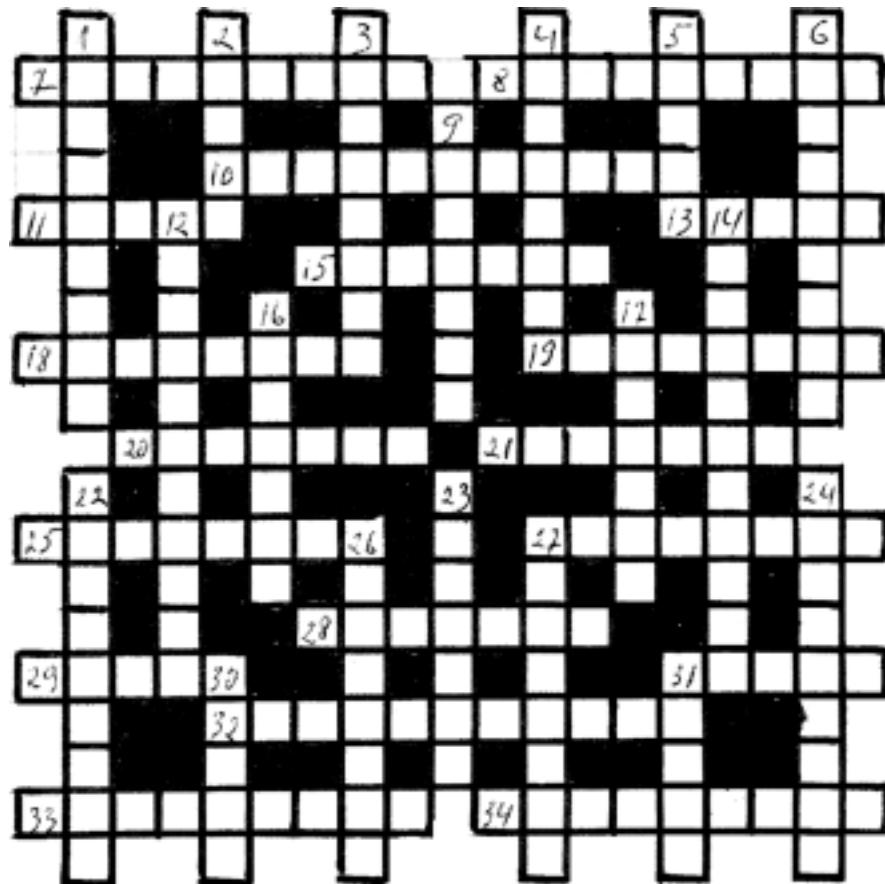
○ Kas galvā robotam.
○ Fotostāstā: kur ziemoja putni?
○ Izmēģini – stilīgais giroskūteris.
○ Zem mikroskopā – asinis.
○ Plēsēja ar daudzām kājām – jūraszvaigzne.
○ Cietokšņu kalni – Kernave Lietuvā.
○ Kā valstis Eiropā apvienojās.
○ Zem lupas – Sietlas kosmosa adata.
○ Parūku slavas laiki.

○ Ar busīnu pāri Amerikai.
○ Kā izgudroja akvalangu.
○ Lokanie akrobāti. Krofita treniņā: trenē vēdera presi.
○ Anna eksperimentē: maģiskais ūdens.
○ "Fizmix" pēta, kā darbojas ledusskapis.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.aprilim.

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla aprīlī

Horizontāli: 7. Uzskats, domas. 8. Šampinjoni. 10. Dzejolis, kurā visas rindas sākas ar vienu burtu. 11. Spēļu kārts. 13. Remontēt. 15. Tāds, kam norādīts autors. 18. Sprogains. 19. Sevišķs, īpašs. 20. Pa trijiem. 21. Dārza vai meža oga. 25. Aizņemties. 27. Lidot. 28. Vairāku valstu bloks. 29. Apģērba aizdares elementi. 31. Pasniegt. 32. Vadu un ierīču kopums telpā. 33. Lokana, vījīga, harmoniska (par kustībām). 34. Militāra feodāla pārvaldes sistēma Japānā 1192.-1867.g.

Vertikāli: 1. Pietvīcis. 2. Kuģa sānu siena. 3. Vakarvējš. 4. Ūdens

plūsmas. 5. Vēlreiz. 6. Galvaspilsēta. 9. Dzīvības pēdējā izpausme pirms nāves. 12. Pasaules gals. 14. Brūces apstrāde pret iekaisumu. 16. Tūkstoš tūkstoši. 17. Baznīcas atkritējs. 22. Tautisks. 23. Pazode. 24. Baltie asins kermenīši. 26. Pamatu, tēmu kopums. 27. Ķīmisks elements (laktonoīds). 30. Mazākais trīsciparu skaitlis. 31. Tētis (sarunvalodā).

Marta mīklas atrisinājums

Horizontāli: 5. Metanols. 7. Akceptēt. 8. Renģes. 10. Lauta. 11. Notikt. 13. Strauts. 17. Arkls. 18. Traks. 19. Deportācija. 22. Čības. 23. Sters. 28. Kapsēta. 31. Buķete. 32. Sorgo. 33. Iesnas. 34. Ateistes. 35. Satiksme.

Vertikāli: 1. Cepetis. 2. Bokss. 3. Scēna. 4. Pērkons. 6. Salāti. 7. Azarts. 9. Gītāra. 12. Tabaka. 14. Arestants. 15. Sliekas. 16. Trijatā. 20. Pīpene. 21. Brūzis. 24. Dubults. 25. Taksis. 26. Strops. 27. Pagalms. 29. Delta. 30. Bikts.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Vārnai prieks. Iesūtīja Leontīna Dukaļska no Balviem.

Saulītē. Iesūtīja Leontīna Dukaļska no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Vientuļos darbu uzsākusi automašīnu kontroles iekārta

Autovadītāji uztraucas par skenera starojuma ietekmi

Pagājušā gada 23.decembri Vientuļu muitas kontroles punktā nodeva ekspluatācijā skeneri – preču un transportlīdzekļu kontroles sistēmu ar jonizējošā starojuma iekārtām.

Nedeklarētu preču operatīvai un efektīvai kontrolei, kā arī narkotiku, radioaktīvu vielu, ieroču un sprāgstvielu kontrabandas atklāšanai jonizējošā starojuma un rentgena iekārtas izmanto daudzu valstu muitas kontroles punktos. Jonizējošo starojumu iekārtās rada radioaktīvas vielas un, kā skaidro atbildigie dienesti, šādu kontroles iekārtu izmantošana ir viens no efektīvākajiem un ātrākajiem līdzekļiem muitas kontroles pasākumu veikšanai, pārbaudot transportlīdzekļus un dažādus objektus. Tomēr ar procedūrām kontroles iekārtā, kas pēc muitas kontroles punkta darbinieka uzaicinājuma jāveic autovadītāja transportlīdzeklim, nav mierā vismaz daļa mūspuses iedzīvotāju, kuri izmanto iespēju caur Vientuļiem šķērsot Latvijas – Krievijas robežu. Aizvadītās dienās autovadītāji vērās arī laikraksta "Vaduguns" redakcijā, kuri dalījās savā pieredzē ar pārbaužu veikšanu kontroles iekārtā, ar avizes starpniecību dienestiem uzdeva vairākus jautājumus, un, kā atzina viens no autovadītājiem, jautājumu ir vairāk nekā atbilžu. Turklāt iedzīvotāju bažas par skenera starojumu izskanējušas arī nacionālā mērogā televīzijas sagatavotajā sižetā un publikācijā ar virsrakstu "Rentgens reizi nedēļā! Pierobežas iedzīvotāji sūdzas par jaudīgo muitas skeneri Vientuļos!".

Veselības traucējumi un diskomforts

Kāds mūspuses iedzīvotājs, kura automašīna Vientuļu muitas kontroles punktā skenēta divreiz, pastāstija, ka viņa transportlīdzekļa skenēšanas procedūra bija šāda: "Automašīnu, kuru skenēs, noteica datorizēti. Pēc tam notika nepieciešamo dokumentu sakārtošana, braucu klāt pie angāra, nostājos pie *slagbauma*, iegāju telpā, kur atradās muitas amatpersona, un atdevu dokumentus. Pēc tam braucu iekšā angārā līdz zīmei "Stop!", izkāpu ārā no auto un devos uz zonu, kur drīkst uzturēties skenēšanas laikā. Mašīnu noskenēja ātri - apmēram minūtes laikā. Viss bija kārtībā, devos prom!"

Virietis piebilst, ka viņam abās skenēšanas reizēs radās daudz jautājumu, kurus uzdeva muitas darbiniekam. Rezultātā vīrietim radās siksni prieķītās par skenēšanas procedūru, par kuru, kā viņš stāsta, jautājumu ir vairāk nekā atbilžu. "Kad pēc abām skenēšanas reizēm iesēdos mašīnā un devos prom, uzreiz bija jūtams, ka, piemēram, galva kļuvusi smagāka. Tamlīdzīgi veselības traucējumu simptomi saglabājās turpmākās trīs dienas. Turklat līdzīgi simptomi bijuši arī citiem cilvēkiem, ar kuriem esmu runājis. Nenot vērā, ka diskomforts parādījās pēc skenēšanas, ir pamatootas aizdomas, ka tas bija no paliekošā starojuma, lai arī oficiāli skaidro, ka pēc skenēšanas beigām automašīnā radiācija nesaglabājas. Diemžēl vismaz pagaidām nedz par iespējamo starojuma ietekmi uz veselību, nedz arī daudziem citiem ar skenēšanas kontroles iekārtu saistītiem jautājumiem publiski neko apgalvot nevaru, jo pierādīt to nevarēšu. Tomēr sapratis esmu vienu – neskaidrību ir ļoti daudz," savā pieredzē dalās viens no autovadītājiem.

Savukārt kāds cits autovadītājs vēlējās noskaidrot konkrētus ciparus, kāds ir maksimāli pieļaujamas jonizējošā starojuma līmenis, kurā cilvēks var uzturēties un justies drošs, ka netiek kaitēts viņa veselībai? Vai automašīnas īpašniekam ir tiesības zināt, cik lielu radiāciju automašīna saņemusi pēc skenēšanas un kā to nodrošinā?

Kontrole ar iekārtām nenodara kaitējumu

Valsts vides dienesta (VVD) sabiedrisko attiecību speciāliste MARUTA BUKLEVIČA, atbildot uz minētajiem lasītāja jautājumiem, skaidro, ka pēc skenēšanas beigām automašīnā radiācija nesaglabājas un nekāda paliekošā radioaktivitāte tajā never rasties - starojums pazūd līdz ar skenējošās iekārtas izslēšanu un paliekošā radioaktivitāte automašīnā un tās kravā netiek inducēta, jo skenera starojuma enerģija nav pietiekoša. Jaudīgākajam skenerim tā ir tikai 9 MeV (mega-elektronvolti), citiem vēl mazāk - 3 vai 6 MeV. Transportlīdzekļa apstarošana notiek arī īsu bridi – aptuveni minūti,

pirms tam veicot iekārtas darbības uzsāšanai nepieciešamās drošības pārbaudes un brīdinot par skenēšanas uzsāšanu. Savukārt uz jautājumu par automašīnas īpašnieku tiesībām zināt, cik lielu radiāciju transportlīdzeklis saņemis, M.Bukleviča stāsta: "Normatīvajos aktos paredzētās pieļaujamās starojuma dozas attiecas uz starojumu, kas saņemts papildus dabiskajam starojumam. Iedzīvotājiem noteiktas dozas limits ir viens milizīverts (1000 mikrozīverti) gadā, darbiniekiem, kas iesaistīti darbību veikšanā ar jonizējošā starojuma avotiem - seši milizīverti gadā B kategorijas darbiniekiem, 20 milizīverti gadā A kategorijas darbiniekiem. Lai par to varētu pārliecināties, veic darba zonas radiācijas monitoringu (mēra dozu vai dozas jaudu dažādos darba zonas punktos, kā arī pie angāra, kur uzstādīta iekārta) un aprēķina paredzamo gada dozu (gan darbiniekiem, gan iedzīvotājiem). Aprēķinos jāņem vērā tikai tie laika posmi, kad jonizējošo starojumu faktiski izmanto. Proti, ja robežsargs vai muitas darbinieks dienā skenē 20 transporta līdzekļus, tās ir 20 minūtes (vidēji viena auto skenēšana aizņem minūti). Radiācijas drošības eksperts ir arī devis savu atzinumu par to, ka telpas, ēkas vai teritorijas ekspluatācijas apstākļi atbilst ražotāja nosacījumiem, lai veiktu darbības ar jonizējošā starojuma avotu, un plānotās darbības ar jonizējošā starojuma avotu nerada tiešus draudus darbiniekiem, iedzīvotājiem un videi.

Savukārt Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes un VVD Radiācijas drošības centra sagatavotajā informācijā teikts, ka iekārtas ar jonizējošo starojumu Latvijā lieto kopš 2004.gada. Šo iekārtu lietošanai saņemta VVD Radiācijas drošības centra izsniegtā licence. "Muitas kontroles pasākumi, izmantojot jonizējošā starojuma iekārtas, neapdraud cilvēka veselību, pārbaudāmās kravas kvalitāti un transportlīdzekli. Kravu un transportlīdzekļu kontroles iekārtu apkalpošanā piedalās tikai īpaši apmācīti operatori. Transportlīdzekļu vadītājiem un pasažieri kontroles laikā jāatrodas ārpus ierobežotas zonas, ievērojot muitas darbinieku norādījumus. Šādā veidā transportlīdzekļu vadītāji un pasažieri tiek pasargāti no apstāršanas ar jonizējošo starojumu. Transportlīdzekļa saņemtā starojuma doza vienā skenēšanas reizē nepārsniedz 0,05 mikrozīvertus, kas ir daudzāk mazāk nekā doza, ko cilvēks saņem vienas krūškurvja rentgenogrammas laikā, kā arī daudzāk mazāk par normatīvajos dokumentos noteikto pieļaujamo gada dozu iedzīvotājiem (1000 mikrozīverti). Tādējādi, ievērojot radiācijas drošības prasības, kontrole ar jonizējošā starojuma iekārtām nenodara kaitējumu apkalpojošajam personālam, citiem cilvēkiem, kā arī pārvadāmajām precēm un transportlīdzekļiem. Par to liecina arī šo iekārtu izmantošanas prakse citās valstīs," teikts dienestu sagatavotajā informācijā.

Jāpiebilst, ka viens no autovadītājiem līdztekus dienestu oficiālajam skaidrojumam tomēr aicina ikvienu autovadītāju visu novērtēt kritiski un ar veselo saprātu. "Piemēram, varbūt kādam cilvēkam dzīvē bijis gadījums, kad amatpersona izmanto cilvēku nezināšanu un biedē ar protokola sastādīšanu par nepakļaušanos likumīgām prasībām? Protams, ar protokolu nevienam negribas pīties, tādēj labāk izdarīt to, ko saka varas pārstāvis. Tādēj vēlreiz uzsveru, ka nepieciešams zināt savus pienākumus un arī tiesības, proti, ko automašīnu īpašniekiem var likt darīt un ko nevar. Turklat varbūt automašīnu īpašniekiem vērts iegādāties savus dozimetrus, lai par starojuma līmeni pirms un pēc automašīnas skenēšanas pārliecinātos paši?" retorisku jautājumu uzdot kāds no autovadītājiem.

Ar jonizējošā starojuma iekārtu palīdzību iespējams caurskatīt objektus – kravas automašīnas, konteinerus, dzelzceļa un citus transportlīdzekļus. Digitālie attēli uzreiz tiek uzrādīti apmācītiem iekārtas operatoriem, kuri strādā īpašā kabīnē iekārtotā darbavietā pie datora un var konstatēt kravā noslēptas kontrabandas preces un izveidotus slēpņus.

VID Muitas pārvalde un VVD Radiācijas drošības centrs

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Skeneris Vientuļos. Valsts ieņēmumu dienesta Sabiedrisko attiecību daļas speciāliste KRISTĪNE AUGSTKALNE-BĒRZIŅA stāsta, ka pagājušā gada nogalē ekspluatācijā nodotās Vientuļu muitas kontroles punkta transportlīdzekļu kontroles iekārtas uzstādīšanas izmaksas bija 2 498 656,45 eiro. Uzstādīšana pilnā apmērā finansēta no valsts budžeta. Iekārtu, kas uzstādīta Vientuļos, var izmantot gan vieglo, gan kravas automašīnu kontrolei. Šobrīd robežu caur Vientuļiem var šķērsot transportlīdzekļi ar kravu, nepārsniedzot deviņas tonnas. Savukārt kopumā Latvijā ir astoņas šādas kontroles iekārtas: Grebņevas, Sīlenes, Pāternieku, Vientuļu un Rīgas brīvostas robežšķērsošanas vietās (RŠV) (transportlīdzekļu un konteineru skeneri), kā arī Zilupes, Kārsavas un Indras RŠV (dzelzceļa kravu kontroles skeneri). Tuvākajā laikā plānots pieņemt ekspluatācijā arī jauno skeneri Terehovas muitas kontroles punktā.

Re, kā!

Slavenie vārti stāv kā stāvējuši

Foto - A.Ločmelis

Redakcija saņēma balvenieša A.B. parakstītu vēstuli, kurā viņš raksta: "Jā, pavasarī par daudz ko var priečties un uz daudz ko cerēt. Tā šodien, ejot garām mūsu pilsētas slavenajiem vārtiem pie bijušās centrālās pasta ēkas, nopriecājos – tie pārziemojuši un stāv kā stāvējuši. Patiesām! Par tādu vēsturisko pieminekli, kas spējis pārdzīvot dažādus juku laikus, dažādu priekšnieku valdišanu un ar savu skaistumu tīksminājis balveniešus, var tikai brīnīties. Tikai nezin kāpēc pilsētas viesi, nonākot centrā, vairāk skatās uz mūsu "Ūdensrozi", bet ne uz slavenajiem vārtiem..."

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

* Sākums 1.lpp.

Kur ir vazelins? Komanda "Pirātmeitenes" (Diana Gergenreidere, Skaidrīte Bankova, Ilona Trahnova un Inga Kokoreviča) vīksnā pieprasīja vazelinu, kas, viņuprāt, nepieciešams govs veiksmīgākai slaukšanai.

"Sievīšķīgākā komanda". Uzņēmēja Inta Ozola apsveica komandu "Upītes bāguļojošos leigavas" (foto) ar uzvaru nominācijā "Sievīšķīgākā komanda," kā arī pasniedza vairākas speciālas balvas. Zīmigi, ka dienas laikā ligavas jautātas, vai izdodas izvairīties no ligavainiem, atklāja, ka izdodas ne tikai no viņiem izvairīties, bet arī nomaldīties.

Savdabīgi pārbaudījumi. Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas sporta zālē dāmām bija jāvelk galvā zeķubikses, kurās ievietoti āboli, un, šūpojoties turp un atpakaļ, jāapgāž 10 plastmasas pudeles (foto: komanda "Tantes bantes" – Ilona, Sandra un Diana).

Specbalva. Balvu novada priekšsēdētāja vietniece Sarmīte Cunska specbalvu pasniedza komandai "Toņas" paskaidrojot, ka viņas sirdi aizkustināja fakts, ka šī ekipāža braucienu veltīja vecmāmiņai, kurai 5.aprīlī būtu palikuši 85 gadi. To apliecināja pašas braucējas (foto - no kreisās) Alīna Stubailova, Jekaterina Stubailova, Viktorija Gavrilova, Galīna Kudrjavceva, Diāna Gavrilova no Kubuļiem.

"Augstāko papēžu ekipāža". Ūdens tūrisma attīstības centra "Bāka" direktore Gunita Ākules (Lubāna) balvu saņēma komanda "Katra vīrieša sapnis", kurā startēja Annija Romāne, Sintija Čakāne, Marika Andža, Rūta Krista Pērkone un Alise Romāne no Rugājiem. Kāpēc katra vīrieša sapnis? "Mūsu mašīna ir "Fords", tātad vīrietis, turklāt katras mašīnas sapnis ir, lai tajā atrastos skaistas dāmas," informēja rugājietes.

Trešās vietas ipašnieces. Trešo vietu un balvu no "Eco fabrikas" saņēma "Sirmās večīnas". Interesanti, ka viņas no otrās vietas ieguvējām atpalika tikai par 7 sekundēm.

"Dāmas – elegance". Laikraksta "Vaduguns" redakcijas balvu saņēma "Sapņu komanda VAZ 2101", kurā startēja balvenietes Madara Sirmace, Viviāna Bukša, Alīna Logina, Raina Anna Ločmele un Laura Aņifonova.

Izcīna galveno balvu. Firms "5V" sarūpēto galveno balvu – jūras kruīzu uz Zviedriju četrām personām – saņēma komanda "Melnās panteras", kas startēja ar 13.numuru. Stūrmane – Baiba Eņģe no Rīgas un rēzekniete Jeļena Golovņeva, kura vairākus gadus dzīvo Balvos. Dāmas pirms rallija bija apņēmības pilnas uzvarēt. "Sievietes vienlaikus ir kā kaķenes un karalienes, kuras alkst pēc uzvaras," uzsvēra Baiba un Jeļena.

Sportiskākā dāmu ekipāža. Uzņēmēji Armands un Ajona Penneri ar balvām neskopojās. Viņi paziņoja, ka sportiskākās komandas godu izcīnīja "Pikantais apelsīns". Tāpat viņi balvas pasniedza Guntai Romkai un Anitai Petrovai, kā arī komandai "Raganu meitas".

"Lielākais kolektīvs". Komandu "Glābējbrigāde", kurā startēja Iveta Logina, Ginta Zaharāne, Kristīne Revelīna, Evija Sprukule, Aija Ķerāne, Aina Biseniece un Dace Logina, apbalvoja picērijas "Zebra" ipašniece Kristīne Ločmele. "Viens sieviete ir labi, divas - kaut kas briest, bet daudz – būs sprādziens," prognozēja Kristīne. Savukārt pašas glābējmeitenes pirms starta neslēpa, ka sniedz gan pirmo, gan pēdējo palīdzību. Tincinātas, kurai palīdzībai dod priekšroku, smēja, ka viennozīmīgi pirmajai.

"Enerģiskākā ekipāža". Komanda "Viss ir bumbās" no Rēzeknes – Evita Griestiņa, Evita Princova, Iveta Nukša un Žanna Kronīte.

Pērk

Z.S "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "AIBI" pērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.
Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam.
Piemaksas par bioloģiskiem lopiem.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "Cēsu gaļas kombināts" par labām cenām iepērk jaunlopus un liellopus.
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 26185703, 25573447.

Pērk meža ipašumus ar zemi un cirsmas. Tālr. 29433000.

LV UZNĒMUMS PĒRK MEŽUS AR ZEMI. TĀLR. 22003161.

Pērk ipašumus, cirsmas.
Tālr. 26489727.

Pērk bites.
Tālr. 27448194.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus, jērus. Samaksa tūlītēja.
BIO saimniecībām piemaksas.
Tālr. 62003939.

Pērk senlaicīgu mototehniku, rezerves daļas un dokumentus, senlietas. Tālr. 27802708.

Pērk gan parastos, gan bioloģiskos lopus par augstām cenām. Samaksa pēc izkāvuma. Bioloģiskajām govīm piemaksas - 0,55 EUR/kg, bioloģiskajiem bulļiem piemaksas - 0,40 EUR/kg.
Tālr. 62003939.

Pērk 3 m malku Balvos. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29208179.

Piedāvā darbu

Ir darbs ŠOFERIM
TĀLBRAUCĒJAM (Eiropa).
Tālr. 29164132.

Paldies prāvestiem J.Bārtulim, M.Klušam, ērgelniekam J.Budevičam, radiem, draugiem, kaimiņiem, kolējiem, kuri pavadīja mūžībā vīru, tēvu, vectēvu **Vladimiru Rubuļevu**. Sieva, meita un dēls ar ģimenēm

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, paligam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Reklāmraksts

Ar ko LAFIKO.LV atšķiras no "ātrajiem" kreditiem?

Patēriņāju tiesību aizsardzības centrs astoņām kreditēšanas kompānijām pievērojis soda naudas kopsummā 211 000 euro [Piespriesta soda apmērs](https://infogr.am/piespriesta_soda_apmers)

apmērā par pārkāpumiem saistībā ar kreditu pagarinājuma maksām, kā rezultātā patēriņājiem radīti zaudējumi vismaz 5,23 miljonu euro apmērā.

https://infogr.am/piespriesta_soda_apmers

Ar ko LAFIKO.LV kompānija atšķiras no citām kompānijām:

1) LAFIKO - nav interneta mašīna kreditu izsniegšanā: Pieejami, Ātri, Viegli - tas ir pats vieglākais ceļš kreditu verdībā.

2) LAFIKO - mērķauditorija - seniori! Pie mums strādā speciālisti ar 24 gadu pieredzi senioru un zemnieku finansu problēmu risināšanā. Mūsu darbinieki saprotami izskaidro klientam atšķirību starp "sliktu" un "labu" kreditu.

3) LAFIKO ir godīgs ar klienta norēķiniem, mums nav slēptu procentu, mēs spējam klientam vienkāršiem vārdiem izskaidrot "Kas ir GPL?"

4) LAFIKO nepraktīzē kreditu izsniegšanu uz 30 dienām, jo mēs negribam sagraut jūsu ikmēneša ģimenes budžetu. Ja jums ir nauda, jūs vienmēr varat kreditu atmaksāt pirms termiņa.

5) LAFIKO piedāvā jaunu pakalpojumu - SASAP senioru serviss. Tas ir serviss senioriem gan ārkārtas situācijās, gan ikdienas režīmā. Pakalpojums pieejams jebkuram senioram, piezvanot mūsu administratoram. SASAP ir pieejams visiem, pat vairāku tūkstošu kilometru attālumā, kuri grib uzņemties rūpes par saviem vecākiem. **SASAP pakalpojumu izmantojoši jau 433 LAFIKO.LV klientu!**

Informējam, ka ikgadējais Lieldienu senioru gadatirgus notiks Rīgas Centrālajā dzelzceļa stacijā no 13. līdz 16.aprīlim. Šo gadatirgu finansiāli atbalsta LAFIKO.LV.

Adrese: Balvi, Tautas iela 1, **LAFIKO.LV Senior's ASAP** <http://www.lafiko.lv/>

Dažādi

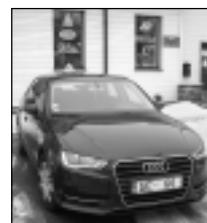
- Madonas novada Kalsnavas pagasta stādaudzētava
- **"Rāvijas"**

- **6.aprīlī Balvu tirgū tirgos augļu koku un ogulāju stādus.**

- Var pieteikt pasūtījumus. Stādaudzētavā tirgojam katru dienu. Tālr. 29471285.

- 7.aprīli "Supernetto" telpās tirgos Igaunijā ražoto gultas veļu, spilvenus.

Jauns pievedums mazlietoto apģērbu veikalā, Tautas 1.

Licencēts instruktors piedāvā testa braucienus Gulbenē ar eksāmenu mašīnu Audi A3 (start stop funkcija, elektroniskā stāvbremze). Tālr. 29208179.

Vajadzigs strādnieks pensionārs Balvos. Tālr. 27087581.

Ir bišu šūnas realizācijai. Tālr. 27087581.

Dāvina kucēnus. Tālr. 26391505.

Pārdod

Z/S pārdod dējējvistas, dažādu krāsu jaunputnus.
Tālr. 29186065.

Pārdod gaiļus, baltu, brūnu jaunputnus, dējējvistas. Tālr. 22845900.

Pārdod piena dzesētāju (420 l). Tālr. 26203568, 26124618.

Pārdod lopbarības miltus. Tālr. 29332209.

Pārdod svaigu, skaldītu malku ar piegādi vai maina pret veciem motocikliem. Tālr. 26425960.

Pārdod malku. Tālr. 29199444.

Pārdod zemi par 625 EUR/ha līdz 12 ha. Kadastra Nr. 38460050430 līdz ... 0437. Tālr. 28397666.

Pārdod biohumusu 50 l- EUR 10. Piegāde. Tālr. 29182207.

Pārdod siena rullus. Tālr. 26272311.

Biohumuss, sijāts, 50 l, EUR 10. Ar piegādi. Tālr. 29460601.

Pārdod zāles plāvēju Husqvarna J55SL, EUR 250. Tālr. 26772751.

Pārdod jēra galu; aitas ar jēriem. Tālr. 26174893.

Pārdod cūkgālu. Tālr. 26134375.

Pārdod jaunu slaukšanas aparātu un slaucamu govi. Tālr. 64563169, 28388244.

Pārdod ābolīnu, timotiņu, auzenes, airenēs sēklu. Tālr. 26330228.

Pateicība

Sirsniņš paldies prāvestiem Guntaram Skutelim un Mārtiņam Klušam, vijolnieci Zojai Zaharovai, apbedišanas birojam "Ritums", ēdināšanas uzņēmumam "Senda Dz", Susāju pagasta pārvaldei, visiem radiem, draugiem, kaimiņiem, kuri šajā skumjā laikā bija kopā ar mums, palīdzēja un atbalstīja, noliecot galvas mūsu milā

Ērika Bērziņa mūža priekšā.

SIEVA, DĒLS

Apsveikumi

Pret jaunu pavasari un pret gadu kalnu dienas iet, Un cīruļi ar dziesmām aiztrauc salnu. Un Tu vēl uzsvilpo un dziedi - Tik ilgi, cik vien var!

Ar prieku mīļi sveicam **Liliju Bauni**

85. dzīves jubilejā!

Labu veselību, spēku, dzīvesprieku!

Bijušās rajona izpildkomitejas kolēģi: H.Circene, I.Nikuļina, A.Ločmele, G.Semjonova, S.Aleksejeva, T.Galiniene, T.Smirnova, St.Kurtišs

No akmens - stiprumu, no saules - siltumu, no Dieva - mīlestību!

Sirsniņi sveicieni **Valentīnai Makarovai**

80 gadu jubilejā!

Savējie: Inese, Jānis, Marikas ģimene, Pēteris, Margarita

Lai klusā mirdzumā austoša diena - ar Baltu svētību zied, ar maziem, gaišiem soliņiem ik dienu blakus Tev Laimīte iet. Gan rūpēm, gan raizēm tā vārtus ver ciet. Tā līdzās vienmēr, kad austoša diena vai saulīte riet!

Sveicam **Regīnu Zāķi** skaistajā 70 gadu jubilejā!

Vēlam stipru veselību, spēku un izturību turpmākos dzīves gadus.

Regīna un Jānis, Ligita Z., Gunta, Dzintra, Alevtina, Antonija, Ilgvars

Lai ikdienas darbi sokas Un tālāk gaišas domas trauc, Lai nogurumu nejūt rokas Un sirdī prieka, saules daudz.

Mīli sveicam **Regīnu Zāķi** jubilejā! Vēlam, lai dienu ritumā vienmēr kopā ar Tevi ir prieks, laime, veiksme, sirdsmiers un veselība.

Priedeslaipu un Kuzminu ģimenes

Nakts

Diena

T 5.04	Skaidrs	+3	Mākojains, neielis lietus	+11
C 6.04	Apnācīs, neielis lietus	+5	Apnācīs	+8
Pk 7.04	Mākojains	+1	Skaidrs	+9
S 8.04	Mazmākojains	+2	Mākojains	+5

Gismeteo.Jaunumi.

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs Tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdi pienāks klāt?
Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.
Mēs nevaram atņemt sāpes, mēs
varam būt vienkārši līdzas. Mūsu
patiesa līdzjūtība **Ritvaram, brāliem**
un māsai, MĀMINU aizsaulē
pavadot.

Klasesbiedri un audzinātājas
Ineta un Mārīte

Klusums,
Tevis vairs nav, tikai atmiņas,
Kas aizkustina dvēseli,
Vārdi, kas nepateikti - skan.

(A.Glauda)

Skumju brīdi esam kopā ar **bērniem**
un pārējiem piedeigajiem,
JEĻENU CIRCENI pāragri mūžibā
pavadot.

Anita, Sveta S., Jana, Sveta I.,
Ligita, Rita, Astrīda

Ai, māmuli, kāpēc aizvēri acis
Un aizgājī tālumos?
Kas gudrus, mīļus vārdus nu sacis
Un mājai gaišumu dos?
Klusa un patiesa līdzjūtība **Andrim,**
Edgaram, Dacei, Jānim,
Mārtiņam, Ritvaram **Circeņiem** un
tuvniekiem, MĀMINU mūžibas
celā pavadot.
Vilakas Valsts ģimnāzijas saime

Paldies tev, māt, par mūža gadiem,
Par tavu mīlestību, kurā sildīties bij
jauds.
Caur naktim zvaigžnotām un rasas
rītiem zilgiem
Pie tevis steigties sirds vēl nemitigi
sauks.
Skumju un sāpu brīdi esam kopā ar
Tevi, Mārtiņi, un izsakām līdzjūtību,
MĀMINU guldīt zemes klēpi.
Vilakas Valsts ģimnāzijas 12.klases
audzēknī un audzinātāja

Dārgā, labā, nesavītīgā sirds,
Visus mūs tavs mīlums kādreiz
skāris!
Nāve nevar mūs no tevis šķirt -
Staro mīlestība mūža dārzam pāri.
Mūsu patiesa līdzjūtība **bērniem**,
pavadot māmiņu **JEĻENU CIRCENI**
baltajā mūžibas kalnā.
Vilakas pamatskolas kolektīvs

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,
Jo tavā takā skujas smagi krit.
Cik grūti iedegt baltu sveci
Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
bērniem Andrim, Edgaram, Dacei,
Jānim ar ģimenēm, Ritvaram,
Mārtiņam, pavadot **MĀMINU**
mūžibas celā.
Draugi: Jānis, Elīta, Lauris, Ingūna,
Ivars ar ģimeni, Raivis

Klusums,
Tevis vairs nav, tikai atmiņas,
Kas aizkustina dvēseli,
Vārdi, kas nepateikti - skan.

(A.Glauda)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Jurim,**
Zigridai Lizinskiem un pārējiem
tuvniekiem, TĒVU, VĪRATĒVU,
VECTĒVU mūžibas celā pavadot.
Verjanovu ģimene

Lai tēva mīlestība paliek dzīļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku
smelt...
Izsakām patiesu līdzjūtību **Jurim**
Lizinskim ar ģimeni, mūžibas
celā pavadot.
Sergeja Timofejeva ģimene

Pavasara vējos pārtrūka stīga,
Pēkšņi aplūsa cilvēka sirds.
Raudāja kokle un raudāja ļaudis,
Mūžibas vārti kad aizvērās ciet.
Kad mīļā **TĒVA** dzīves ceļā aizvijies
baltajā mūžibas kalnā, klusa
līdzjūtība lai stiprina **Juri Lizinski**
un viņa ģimeni. Esiet stipri!
Jermacānu ģimene

Parasti pavasar's atnāk ar Sauli un
ziediem,
Prieku un laimi, kas ģimenes
pavardā kvēl.
Jums šīs pavasar's atnesa skumjas
un smeldzošu sāpi,
Ziedus ar asarām rūgtām, ko kapā
dot līdz.
Sāpu brīdi patiesa līdzjūtība **Jurim**
un Zigridai Lizinskiem, TĒVU,
VĪRATĒVU mūžibas celā pavadot.
Ārija un Andrejs Baranovski

Tas visskumjākais brīdis, kad mīļa
sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas,
Tad zvaigznes pie debesim asarās
mirkst
Un tukšas kā klajums klūst mājas.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību dēla
Jura Lizinska ģimenei, pavadot
TĒVU mūžibas celā. Sērojam.
Zelči, Circeņi, Grigorjevi, Supes

Pāri sirmām kapu priedēm
Pārāc tavas dzīves stāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāsts.
Izsakām dzīļu līdzjūtību **Jurim**
Lizinskam ar ģimeni, TĒVU mūžibā
aizvadot.

Andris, Elīta

Dzidet skaišķi, engaleiši,
Pa dabasu maleņuom,
Lai dvieseile nazamolda,
Pi Diverē daīdama.
Ešam kūpā ar **Lieni Loginu i Juos**
saimi, TĀTU smilšu kaļninie
pavodūt.
Folkloras kūpa "Upīte"

Tālajā ceļā, kur tevi pavadis
zvaigznes,
Klusumā baltā tevi sagaidis Dievs.
Likteni putni uz spāriem tavu
dvēseli aiznes.
Mūsu lūgšanas līdzi tai mūžibā ies.
Kad pāri apklausīšas dzīves takai
klājas smilšu un ziedu sega, lai
mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Uldim Loginam ar ģimeni,
pavadot **TĒTI** mūžibas celā.
SIA "Pietālava" kolektīvs

Uz spāriem dzērves nes jau
pavasari,
Un Saulē vizbulītes zied.
Un ir tik skumji... ir tik ļoti skumji,
Ka tieši tagad tev ir jāaiziet.

Sērojam kopā ar **Uldi, Inesi** un
tuvniekiem, pavadot tēvu, viru
ANDRI LOGINU smilšu kalnīā.
Baltinavas amatierētāris "Palādas"

Atkal kāda zvaigzne izdzīst kļusi,
Atkal stāvā kalnā kādi soļi rimst.
Kāda vārdū sauks, viņš
neatsauksies,
Tikai atbalss skanēs, izgaisīs.
Mūsu patiesa līdzjūtība sāpu brīdi
Valentīnai Loginai ar ģimeni, viru
ANDRI mūžibas celā pavadot.
Baltinavas vidusskolas un
pirmsskolas kolektīvs

Te nu jūs esat - darbi un steiga-
Pēkšņas beigas... Un nu ir
gana...
Un else priedes smagajā vējā
Par to, ko mēs nepaspējām.
Sērojam kopā ar ANDRA
LOGINA piedeigajiem un
visiem, kam sāp viņa
aiziešana.
Darba kolēģi Baltinavas MMS

Paldies Tev, tēt, par mūža gadiem,
Par tavu mīlestību, kurā sildīties bij
jauts.
Caur naktim zvaigžnotām un rasas
rītiem zilgiem
Pie tevis steigties sirds vēl nemitigi
sauks.
Kad baltajā kļusumā izskan pēdējie
atvadu vārdi un no asaru rasas
dziest sveču liesmas,
izsakām patiesu līdzjūtību **Lienei**
Loginai un visiem tuviniekiem,
pavadot **TĒTI, VĪRU** kapu kalnīā.
Baltinavas MMS kolektīvs

Uz spāriem dzērves nes jau
pavasari,
Un Saulē vizbulītes zied.
Un ir tik skumji... ir tik ļoti skumji,
Ka tieši tagad tev ir jāaiziet.
Izsakām līdzjūtību **Valai Loginai un**
bērniem, vīru, tēvu mūžibas celā
pavadot.
Ināra, Toliks

Nu kļusums ir ienācis mājā,
Vien dvēsele vēl tajā kavējas.
Ak, neraudiet, nu neraudiet –
Man jāiet tur, kur mani gaida...

(A.Eikste)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību mūsu
auklītei **Valentīnai ar ģimeni, vīru,**
tēvu **ANDRI LOGINU** smilšu
kalnīā pavadot.

Baltinavas vidusskolas jauktā
vecuma bērnu grupiņa un vecāki

Žēl, nerēdzēsi vairs, kā ābeļziedi
ziedēs,
Kā sievas mati sirmo un solis lēnāks
klūst,
Kā bērnu dzīve tālāk virmos,
Kā mazbērni savas gaitas vīs.
Skumju un atvadu brīdi visdziļākā
līdzjūtību **Valentīnai, Lienei, Uldim,**
Sandim, uz mūžu atvadoties no
vīra, tēva **ANDRA LOGINA**.
Līvānu māju kaimiņi

Tur uz takas kapu mētras krit,
Bēdās sēru vainags tevīm pīts.
Kapu bērzos tava dzīsma šalc,
Tajos izkals tev ir piermeklis balts.

(V.Andžāne)

Skumju un atvadu brīdi esam kopā
ar **Lieni un tuviniekiem,**
ANDRI LOGINU mūžibas celā
pavadot.

Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis,
V.Andžāne

Ik diena - jauni ziedēšanas vārti,
Bet tavi – pēkšņi aizcirtušies ciet.
Mums paliek sīrī tavi saules vārdi
Un mīlestība, kura neaiziet.
Šajā skumju un atvadu brīdi esam
kopā ar **Tēvi, Uldi, un Tātu**
ģimeni, TĒTI mūžibas celā
pavadot.
Bijušie klasesbiedri un
audzinātāja Baltinavas vidusskolā

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tāvu smaidu – vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sīrī saglabāt.
Izsakām vispatiesāko līdzjūtību
Dainai Glaudai ar ģimeni, milo
MEITINU zemes klēpi guldīt.
Vecītās pirmsskolas grupīnas
bērni un vecāki

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Vien apstāties brīdi jums blakus un
klusēt,
Kaut vai tā, lai jums palīdzētu.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Glaudu ģimenei un Rasmui,
meitiņu, māsiņu un mazmeitiņu
INGU mūžibā pavadot.
Zinaida, Jānis, Arnīta, Intars ar
ģimeni, Jānis ar ģimeni
un Solvita ar ģimeni

Prāts negribi noticēt,
Sirds nesaprobt,
Kam pēkšņi apdzisusi
Tava diena.

(K.Apškrūma)

Ir smagi... Vārdi nespēj mainīt
notikumus, jo liktenis pēkšņi
aizsaucis klasesbiedreni **INGU**.

Mūsu kļusa līdzjūtība **māsai,**
vecākiem, tuviniekiem.

Marika, Kristīne, Vita, Baiba,
Raivis, audzinātājas Anda, Lilita

Katrai dienai baltalkšņa sūrums,
Katrai dienai rēta, kas smeldz.
Bērns, ar tevi mums dzīvības jūrai
Atņemts cerību rītausmas zelts.

(K.Apškrūma)

Mūsu visdziļāko līdzjūtību **Glaudu**
ģimenei, MEITINU mūžibas celā
pavadot.

Vecītās pagasta pārvalde

Es aizeju, kaut viss te ļoti patik
Un gribētos vēl ilgi, ilgi būt.
Varbūt tur brīnumu var satikt,
Ko te man dzīve neatļāva gūt.

(O.Vācietis)

Kad pa zoļo skuju taku mūžibas
celā jāpavada meita **INGA**, mūsu
atbalsta un līdzjūtības vārdi **Dainai**
Glaudai un tuviniekiem.

Esošie un bijušie kolēģi Vecītās
skolā

Priedes sērās šalko kļusi,
Bērzi savas galvas liec.
Kādēļ, sirds, tu aprimusi?

Vēl tik maz zem saules iets.

Izsakām kļusums un patiesu līdzjūtību
Ivetai un vecākiem, MĀSINU un
MEITU mūžibas celā pavadot.

Ilga, Diāna, Dace, Rihards,
Ruslans, Artūrs

Cik skaisti apkārt zeme zied,
Kāpēc tev šajā laikā projām iet?
Cik skumji vālodze vēl naktīs kliegs,
Kāpēc tam bija jānotiek?

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
tuviniekiem, milo
INGU GLAUDU traģiski zaudējot.

Cirju ģimene

Un pēkšņi manā skanošā dārzā
Kādu rītu ir ienācis kļusums -
Tik negaidīts un tik spalgs...

Lai patiesa līdzjūtība palīdz pārvarēt
sāpu smagumu **Dainai, Jurim,**
Ivetai, negaidīti meitiņu, māsiņu
INGU kļusajā aizsaules celā
pavadot.

Dita, Kristīne, Kristaps, Mārcis

Tev neziedēs vairs vizbulītes
pirmās,
Ne meža rozes savus ziedus vērs.
Pār tevi mūžam šalkos egles sīrmās
Un kapu bērzi zelta lapas bērs.
Atvadu brīdi mūsu patiesa līdzjūtība
Veltai Sprudzānei un tuviniekiem,
BRĀLI kapu kalnīā pavadot.
Kolēģi Balvu novada pašvaldībā

Negaidiet mani vairs birztalu zeltā,
Diestošos saulstaros vakars kad
kvēl;
Negaidot sagruva sapņu pils celtā,
Negaidiet mani, es nenākšu vairs.

(K.Krūza)

Negaidītā sāpu un atvadu brīdi
mūsu patiesa līdzjūtība **Dainai ar**
ģimeni, Rasmui un pārējiem
tuviniekiem, no **INGAS** uz mūžu
atvadoties.

Vija, Anda, Ainiis

Vēl bija jādzīvo,
Vēl jāskata bij daudzu dienu
spozums.
Un kļusās naktis sapņiem jālaujas.
Vēl daudz bij īemams, dodams,
mījams,
Bet stunda nol